

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 28—
pol leta 14—
četrt leta 7—
na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 33—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 38—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 35.

Iskaja vsak dan svačer izvzemli neželje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročilne se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

Upravništva naj se pošiljajo naročilne, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 25-40 | četrt leta 6-60
pol leta 13-20 | na mesec 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v priliku levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 30. marca. (Kor. urad.)
Uradno se razglasa:

VZHODNO IN JUGOVZHODNO
BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Na Krasu je artiljerijsko delovanje v bojnih odsekih naših zadnjih področij zelo živahno.

Rovereto in Arco sta stala večeraj pod ognjem srednjih in težkih topov. V Arcu je bila zadeta civilna bolnišnica.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 30. marca. (Kor. urad.)
Wolffov urad poroča:

Wolffov urad poroča:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Na fronti pri Artolsu je bil artiljerijski boj živahen. Zapadno od Neuville - St. Vaasta so napadli kanadski polki naše pozicije štirikrat čez noč. Vedno smo jih z izgubami vrgli nazaj, nekaj vjetih je ostalo v naših rokah. Na obeh straneh ceste Peronne - Fins so se umaknile naše varstvene čete po boju z močnimi angleškimi četami v črti Ruyaulcourt - Sorel. Severovzhodno od Soissons so poskusili francoski bataljoni brezuspešno pri Neuville in Margivalu pridobiti tal. Naše postojanke so jih z izgubami zavrnile. Ob kanalu Aisne - Marne so kazala zbiranja med Sapienulom in La Neuville na pripravljen napad, ki so ga naše baterije držale nazaj. V Champagni smo tudi uspešno obstreljevali pripravljene francoske napadalne čete. V gozdu Parroy (Lotariška fronta) so dvignile naše čete v sunku 13 vjetih iz sovražnih jarkov.

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarškega.

Zapadno od Dvinsk se je ponesrečil napad več ruskih stotnij v našem ognju.

Na fronti generalobersta nadv. Jožefa in pri armadni skupini generalfeldmaršala v. Mackensena uobene pomembnih dogodkov.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Izvidni oddelki so vpenili pri sunku v francoske jarke med Ohridskim in Prespanskim jezerom več brzostrelnih pušk in mnogo zalog municije.

Prvi generalni kvartirni mojster p. Ludendorff.

Grof Czernin o ruski revoluciji in o miru.

Dunaj, 30. marca. (Kor. urad.)
Minister zunanjih del grof Czernin je imel danes z glavnim urednikom »Fremdenblatta« pogovor o političnem položaju. Besedilo se glasi:

— Kakšen konec zna imeti ruska revolucija?

— Ne morem se spuščati v prognoze. Če provzroči prememba režima na Ruskem, da uvidijo trpinčeni narodi ruske države, da je nadaljevanje vojne zločin, da pa lahko — kakor ententa — vsak dan sklenejo s centralnimi državami časten mir, potem se približa to strašno klanje ljudi svojemu koncu. Nas ni uničiti, a tudi mi nečemo uničiti. Naše fronte so močnejše, kakor kdaj prej, naš gospodarski položaj je zagotovljen. Vzdržati moremo in bomo. Brezprimerna požrtvovalnost in sila, s katero prenašajo narodi avstro - ogrske monarhije pomanjkanje, jim zagotavljajo končni uspeh. Največja zasluga ne gre višjim tisočim, nego srednjemu stanu in zlasti širokim masam, ki jih je usoda razjedila. Klobuk dol pred milijoni, ki zunaj v strelskih jarkih, doma na bojiščih dela, ne da bi godrnjali prenašajo vsakdanje pomanjkanje; klobuk dol pred njihovo veličino in njihovo silo. Pride dan, ko prejmejo narodi monarhije plačilo za svoje junaštvo.

— Vzdržuje - li Vaša ekscelenca slej kakor prej predlog, naj pošljejo vse vojskujoče se države svoje zastopnike na mirovno konferenco?

— Gotovo! Vidim odprto le to pot, da pridemo do splošnega konca. Za tiste, ki hočejo vojno nadaljevati, ne pomeni taka konferenca nobene

premembe. Med tem ko zboruje konferenca, se lahko boj nadaljuje. Samo na mirovni konferenci je mogoče rešiti one stotine vprašanj, ki jih je vojna sprožila in ki tvorijo nerazložno celoto. Mi imamo obsežne teritorije sovražnikov, oni obširna naša ozemlja. Na morju se bori blokada naših sovražnikov proti vojni pod morskih čolnov. Vse mednarodne pogodbe so raztrgane; nemogoče je, da bi se rešila posamezna teh vprašanj, iztrgana iz celega kompleksa. Kdor hoče mir mora hoteli o njem tudi govoriti in razpravljati. Če pokaže mirovna konferenca, da je zedinjenje nemogoče, gre pač med tem nepretrgana vojna naprej.

— Ali pa bi ne bilo mogoče razglasiti v splošnem okviru naše mirovne pogodbe?

— To se je že zgodilo. Jaz sem javno razglasil, da vodimo nam vsiljeno obrambno vojno, katere namen je, zagotoviti svobodni in nemoten razvoj monarhije. Garancije za naš obstanek in za možnost našega obstanka moramo dobiti; čim opuste naši nasprotniki svoje neizpolnjive ideje o našem uničenju in so pripravljene se pogajati za časten mir, ni pogajanjem nobene ovire več.

Položaj na bojiščih.

Francoski časopisje o avstro-nemški ofenzivi proti Italiji.

Ženeva, 30. marca. Tudi pariško časopisje se bavi intenzivno s stiskami, v katerih se nahaja Cadorna. »Journal« priobčuje izvajanja italijanskega generala Rossija: »Na našo fronto se pripravljajo grozovit napad. Vsakdo pri nas občuti, da je neposredno pričakovati ta napor naših sovražnikov. Po usodi, ki je zadela Srbijo in Romunijo, je italijansko javno mnenje umevno razburjeno.« General govori potem o Conradu von Hötzendorfu kakor tudi o navzočnosti generala Falkenhayna v Inomostu. K temu opazuje urednik »Journala«, da so v vodilnih italijanskih krogih pripravljeni na vse možnosti. Računa se z možnostjo pohoda proti Vidmu iz Trbiža, na drugi strani sodijo, da ni izključen načrt, prodirati po dolini Chiese-Brescia v smeri na Milan. Cadornov namen glede Trsta se mora na vsak način preprečiti. Tudi »Temps«

je v skrbeh glede vprašanja, kje bodo centralne države napravile svoj prvi veliki udarec. Tajnostni načrti starega mojstra Hindenburga in njegovega druga Ludendorffa so ostali neprodorni. »Temps« upa, da je Cadorna na vsak način ukrenil vse potrebno proti avstro - nemški ofenzivi. List se trudi, da bi opogumil italijanski narod, katerega razpoloženje je potrt. Preko Ženeve poročajo na to, da turški dopisnik »Matina« poudarja, da potom italijanskega časopisja ententnim organom sporočene zaupljivo se glaseče izjave Cadornove so bistveno pripomogle k zbolšanju splošnega razpoloženja v Italiji. Prebivalstvo se nada, da Francija in Anglija kljub svojim lastnim težkim nalogam Italiji ne odrečeta svoje podpore.

Lugano, 30. marca. Iz dobrega vira se poroča, da oblasti v Milanu spravljajo proč vse umetnine. Kovine, vojni in drugi meterijal vozijo v Piemont.

Z goriškega bojišča.

Na goriškem bojišču smo zabeležili 27. t. m. lep uspeh. Oddelki pešpolka št. 100 so vdrl v sovražne pozicije južno Bilj; podpiral jih je močan artiljerijski ogenj. Sovražne pozicije so obdržali kljub ponovnim protinapadom sovražnika. 15 oficirjev, 500 mož, eno strojno puško in eno metalo min so pripeljali naši seboj. Bilje so 9 km od Gorice jugovzhodno ob Vipavi. Italijansko uradno poročilo opisuje boje med Vipavo in Fajtim grebenom obširnejše in pravi, da je sovražni razbil dve obrambni črti, je izvršil dva močna napada in se mu je pri napadu v smeri višine 126 posrečilo, da je zasedel nekaj italijanskih izpostavljenih okopov, drugi napad na Fajti greben pa je bil gladko zavrnjen. Višina 126 je en kilometer južno Bilj, Fajti greben tri kilometre jugovzhodno Bilj na severnem strmem robu Kraške planote in je kotiran s 432 metri. Razlika med obema višinama znaša torej nad 300 metrov. Italijarsko poročilo slika oba napada kakor da sta v medsebojni zvezi, da pa je imel napad na Fajti greben bolj demonstrativen značaj z namenom, da zavede sovražnika. Italijansko poročilo pa priznava uspeh naših čet v dveh točkah: razbite so italijanske obrambne črte in nekaj okopov je zasedenih. Polk št. 100 je

sirozki polk iz Tešina. Glede na razmere strelskih jarkov na Goriškem je vrlo bojno delo hrabrega polka visoke vrednosti.

Zapadno bojišče.

Berlin, 30. marca. (Kor. urad.)
Pariški listi poročajo: Predno so Nemci zapustili gozd pri Coucyju, so zažgali 28.000 kg razstreliva. V sled eksplozije je vsa ravnina kakor z moko potresena.

Berolin, 30. marca. (Kor. urad.)
Severno in južno od Oise se je nemško gibanje izvršilo popolnoma v skladu z nameni Nemčije. Pri tem gre za boje manjšega obsega, ki služijo k večjemu označenju z imenom praske. O kaki veliki bitki, o kateri govori francosko brezlično poročilo, ni govora. Zapadno od Mose so poskusili Francozi zopet izenačiti zadnje nemške uspehe na višini 304; posrečilo se jim je vdreti samo v kos jarku na vzhodnem poboju višine 304 ter se tam držati poldrugo uro, tako dolgo, da smo jih s protisunkom zopet vrgli ven.

Amsterdam, 30. marca. (Kor. u.)
Poročevalec »Times« na Francoskem piše o položaju ententnih čet: Vse vasi med nami in takozvano Hindenburgovo črto so izpremenjene v forte. Veliko število strelskih pušk obvlada zadaj ležečo pokrajino. Ob križpotjih so jame, ki so jih izkopale mine, globoke povprečno 40 čevljev. Dohodi v vasi so zaprti z bodečo žico.

Boji v Makedoniji.

Sofija, 30. marca. Med Prespanskim in Ohridskim jezerom so se Francozi umaknili proti jugu, gotovo, da se po velikanskih izgubah na novo grupirajo. Enako na fronti pri Bitolju. Pri Črveni steni so zasedli zavezniški včeraj nekaj od sovražnika opuščenih jarkov. Vojaški strokovnjaki domnevajo, da boji, o katerih govorita včerajšnje in današnje vojno poročilo, niso nič drugega, kakor markiranje umikanja. Gotovo je, da bo Sarraill pri svojih nadaljnjih poskusih prebiti fronto imel le neuspeh in da je imela velika desetdnevna ofenziva za posledico samo fiasko. Hrabrost in vztrajnost zaveznikov, med njimi tudi avstro - ogrskih in turških čet, ki so operale med obema jezeroma, je bila brezprimerna, zlasti ker je sovražnik s tremi in pol divizijami neprestano napadal.

LISTEK.

Povratek.

Franc. spisal P. Margueritte.

»Kaj?« je zaklicala perica in ustavila štetje perila, »vi ne veste, kaj je postalo iz Kamile?«

Mladi mož, ki je hodil brez suknje in z zavihanimi rokavi srajce po svoji sobi, iskaše cigarete, se je pri tem vprašanju ustavil in je odgovoril:

»Kako pa naj to vem? Kako dolgo je že tega . . . o, dolgo . . . sicer pa,« je končal blazirano . . . »saj me vse to nič ne briga.«

»Jaz pa vem, kje stanuje in kako se ji godi. Stojajno, vam rečem. Ta je res imela srečo.« Perica je lokavo pomežikuje spravljala perilo v košaro in se polglasno smejala. »Če pa vas to nič ne briga — no, je pa meni tudi prav.«

Maurier je pihal goste tobačne oblake iz ust. Od včerajšnjega dne je bil doktor medicine, prebil je vse skušnje sijajno in se je zdaj pripravljal na preselitev v svoje rodno mesto Privas. Vzlic temu pa je napravilo nekaj vtiska nanj, ko ga je perica spomnila na malo Kamilo, ki je bila eno leto njegova ljubica in katero

je bil on — nekam naglo pustil na cedilu.

»Kamila!« je mrmral. »Da, da . . . kje so oni časi.«

Pogledal je perico, debelo, že nekoliko priletno iz Versailles, ki mu je s posebno pozornostjo oskrbovala perilo in s katero je čisto zaupno občeval, in ta pogled je perici povedal dovolj.

»No, no, saj tisti časi niso kdo ve kako dolgo za vami,« je vzklila perica in oprši roki ob bok, pogledala tako, da Maurier ni vedel, ali je to pogled matere ali pogled rufjanke. Poznala je vse prijateljice, kar jih je imel mladi mož in je natančno vedela, pri čem da je.

»Med nama rečeno, gospod doktor — vi ste z dekletom postopali nekoliko premalo obzirno.«

»Naredil sem konec razmerju, ki sem videl, da postaja resno. To je vse, kar sem storil. Mili božje — za kratek čas si človek dovoli tako razmerje, zlasti mlad človek, ali riskirati svojo prihodnost in si morda pokazati celo življenje . . . ne, ne, to pa ne gre. Na vaše zdravje, mati Legrain.«

Perica je neustrašno izpraznila do vrha napolnjeno čašo likerja ter je dejala:

»No, naj je že bilo kakorkoli — danes je Kamila srečna.«

Ker je na to molčala, je Maurier, ki je bil postal radoveden, vprašal:

»Kaj pa je?«

»Poročena je z imovitim trgovcem. Veliko konfekcijsko prodajalno ima na trgu Cllichy. Veste, tista prodajalna »Pri treh princezinjah« je njegova.«

»Ah! Toliko bolje zanjo!«

»In troje otrok ima: trije angelčki so, debeli in rdeči kakor jabolka. Stavim kaj, da bi vi Kamile zdaj niti ne spoznali več,« je hitela pripovedovati gostobesedna mati Legrain.

»Kaj jo večkrat vidite?« se je začudil Maurier.

»Ni osem dni tega, kar sem stala pred svojimi hišnimi vrati, ko je prišla po ulici Kamila s svojim možem, rejnim krepkim gospodom in s svojimi otroci. Prišli so bili v Versailles, da si ogledajo grad in park. Kamila me je takoj spoznala in me prijazno ogovorila. Nič ni postala ponosna, dasi se ji jako dobro godi. In oblačena vam je bila — kakor princezinja. O, ne tako, kakor v tistih gotovih starih časih, nič več obrizgana blata, kakor mlade modistke, ki morajo ves dan s škatljami begati po mestu. Fino, fino je bila opravičena in na prvi pogled je moral vsakdo uginiti, da ima njen mož dobro napolnjeno blagajno. Maurier se je prisilil, da je zavezal, kakor da bi ga to pripovedo-

vanje nič ne zanimalo; mati Legrain pa je vedela, da ga je zbudila prav v srce in prav zadovoljno je vzela košaro s perilom in izginila čez prag, kličoč:

»Torej v ponedeljek, gospod doktor, in zdravstvujete!«

Maurier se je počasi oblačil in sam sebi govoril:

»Glej, glej! Ta mala, uboga Kamila! Toliko bolje zanjo, toliko bolje. Postala je srečna . . . meni je to le prav. Čudno, da človek nekdaj ljubico tako pozabi . . . Saj bi je ne bil zapustil, a hal sem se, da se mi obesi za celo življenje . . . Lepo dekle pa je bila ta mala Kamila . . . nekoliko previtka . . . a ljubka in srčkana in tako prešerno vesela. Vsi hudički so ji žareli iz oči, vedno je bila vsa bela pudra, lasje pa so ji valovali okrog glave, kakor svetniški svit. Posebno sem se ji smejal, kadar je z jezičkom omohala oba palca in si z vsakovrstnimi grimasami gladila obrvi. Kako se pač vse premeni na svetu. Kako se ljudje ranžirajo. Ona je omožena in jaz sem pravi doktor medicine ter zdaj zrel za prakso in za zakon! Če si je z lasno iglo zapenjala gumb na čevljičkih, me je vedno prevzela želja, da jo poljubim, posebno če je pri tem nridvilenila krilce. Kdo bi mislil, da je tega že pet let. Celih pet let! Res —

nisem sicer radoveden, a zabavalo bi me vendar, če bi jo videl, v premenjenem okviru. In kdo ve! . . . Ko sem jo zapustil, me je ljubila . . . pisarila mi je dan na dan blazna pisma . . . poiskal sem si drugo stanovanje, v oddaljenem mestnem okraju . . . tri dni po preselitvi sem jo zvečer našel pred svojimi vratmi, sedečo na slamnati brisači . . . Kje že stanuje? Ah, da, na trgu Chichy . . . No, bomo videli.«

»Ne, ne! Pozabila me je že davno. A zopet ni res. Ženska nikoli ne pozabi tistega, po čigar krivdi je trpela. Gotovo ne! Vraga . . . bilo bi pa res komično, če bi vzlic vsemu, kar se je zgodilo . . . Sicer pa — saj nič ne riskiram, danes teden me ne bo več tu. In ona? Zdej vendar ne bo imela več pomislekov, kakor tedaj. Vreme je lepo, opraviti nimam ničesar . . . kaj mi vse mar . . . prepričal se bom pa vendarle!«

S takimi mislimi je Maurier zapustil svoje stanovanje, sedel na cestno železnico in se tiho žvižgaje veselega srca odpeljal.

Izložba konfekcijske prodajalne »Pri treh princezinjah« je vzbujala občno pozornost. Svileno blago, okusno zloženo v mehke gube je lepo kotratiralo snežni beloti srajc, dežniki so bili fini, kravate pa so se zde-

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 30. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča 30. marca zvečer:

Severno od Roisela in južno od Riponta (Champagna) živahno bojno delovanje. Na vzhodu ničesar bistvenega.

TURŠKO URADNO POROČILO.

29. marca. Fronta ob Tigrisu. Poročati ni ničesar pomembnega. — Sinajska fronta. Naše čete so vrgle sovražne poslednje čete južno od Vadi Gaze, 7 kilometrov južno od Gaze, nazaj. Sovražne glavne sile pa so se umaknile še delj — Kavkaška fronta. Posamezni spopadi izvidnih čet, ki so potekali nam v prilog. Z ostalih front ni poročati ničesar pomembnega.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

29. marca. Na trentinski fronti so se razvili včeraj mali boji okoli Seravalla in Lagarinski dolini in na levem bregu potoka Maso in Suganski dolini. Na Krasu je vdrl sovražnik zadnjo noč po intenzivnem obstreljevanju v naše črte na južnih pobočjih višine 144; bil je nemudoma vržen nazaj in je pustil nekaj vojnih vjetnikov v naših rokah. Sovražni letalci so metali bombe na Gorico. Nobene žrtve.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

29. marca popoldne. Od Somme do Aisne nobene izpremembe položaja. Od časa do časa artiljerijski boj ponoči. Naše čete so povsod v stiku s sovražnimi črtami. Tekom operacij zadnjih dni južno od Oise smo se polastili važnih skladišč materiala in municije. Včeraj zvečer je neki nemški dalekosežni top izstrelil 7 granat na Soissons. V pokrajini pri Reimsu se nam je posrečilo nenaden napad severno od La Pompella; v Argonih, pri Courtes Chaussées v Champagni in pri Tahuru so se v našem ognju popolnoma ponesrečili sovražni poskusi. Na levem bregu Mose so vzele naše čete v živahnem napadu zadnje kose jarka, ki jih je sovražnik v odseku gozda Avocourt in višine 304 od 18. t. m. še držal. Vjeli smo več mož. Na ostali fronti nobenega pomembnega dogodka.

29. marca zvečer. Od Somme do Oise razmeroma miren dan. V odseku Margival živahen artiljerijski boj. Zelo silno artiljerijsko delovanje v smeri na Maisons de Champagne. Z ostale fronte ni ničesar poročati.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

29. marca. Naše čete so rano jutraj po hudem boju, v katerem je imel sovražnik težke izgube, vzele vas Neuville Bourjauval. Vjeli smo nekaj mož. Uspešni sunki v sovražne črte pri Arrasu. Razdejali smo sovražna kritja.

Mirovne demonstracije v Milanu.

Berolin, 30. marca. Došla so poročila, ki naznanjajo, da so bile 24. in 25. t. m. cestne demonstracije proti nadaljevanju vojne.

Italijanske trgovske ladje pod vojaškim kazenskim pravom.

Rim, 30. marca. (Kor. urad.) Odlok kraljevega namestnika odreja

le gledalcu pravi umotvori elegance in okusa. Prodajalna ni bila velika, a vse je kazalo, da mora biti lastnik v dobrih razmerah.

Ko je Maurier še tako stal pred izložbo, ga je nenkrat preletelo prijetno čustvo. Ni se upal stopiti v prodajalno, boječ se, da naleti na moža ali na prodajalka. Ker pa tudi ni hotel, da bi kdo opazoval njegovo čakanje pred prodajalno, je naglih korakov stopil k vratom in jih odprl.

Za blagajno je sedela Kamila. Spoznal jo je takoj; spoznal je drobni, s pudrom pokriti obraz, spoznal svilen - mehke, široko okrog glave razčesane laske in vlažne, vroče oči. Kamila je dvignila glavo in vstopivšega tujca pogledala mirnim pogledom običajnih prodajalk.

»Izvolite, gospod?«

Na to vprašanje Maurier ni bil pripravljen; jecljaje je rekel:

»Nekaj kravata in ovratnikov bi rad.«

Zapustivši blagajno, je rekla:

»Prodajalec je pri obedu, a postregla vam bom sama.«

Pogledala ga ni, odprla škatlje, jih razpostavila in se vedla, kakor da ga ni še nikdar videla, kakor da je popolnoma neznan brezimen kupovalec, ki ga je slučaj pripeljal na trg in v to prodajalno. Njemu je bilo prav neugodno pri srcu in tudi zbežan je

vporabo vojaškega kazenskega prava na italijanskih trgovskih ladjah in trajanje vseh letošnjih pogodb do konca vojne. Noben mornar ne sme na kopno, razven ako je bolan ali nesposoben za službo.

Ruski vojni cilji.

Kristijanija, 30. marca. (Kor. ur.) »Aftenposten« javlja iz Haparande: Ruski zunanji minister Miljukov se je izjavil napram nekemu časnikarju, ki ga je povprašal po ruskih vojnih ciljih, zelo rezervirano. Naznačil je le, da bodo mali narodi na Ruskem osvobojeni in da se mora turško vprašanje rešiti v prilog Rusiji. Osvobodjeni ruski narod ne more akceptirati nečastnega miru in mora nadaljevati vojno, akoravno cilji niso več isti, kakor poprej. Besedičenje o uničenju nemškega militarizma mora prenehati. To naj zadostuje, da si Rusija zaglasi časten mir in možnost mirnega notranjega razvoja. Pravi vojni cilj Rusije je popolnoma izrabi dobroto prevrata. O tem cilju mora biti sedaj tudi nemški narod obveščen.

Petrograd, 30. marca. (Kor. ur.) Petr. brz. agentura. Oficijski organ delavskega in vojaškega odbora piše o potrebi obrambne vojne proti Nemčiji: Rusija noče biti lahek plen Hohenzollercev in njihovih pristašev. Monarhična Nemčija naj ve, da bo revolucionarna Rusija posvetila vse svoje moči nalogi, da si zavaruje, kar je osvojila.

Petrograd, 30. marca. (Kor. ur.) P. b. a. javlja, da so nosili vojaški Semenovskega polka v sprevedu zastavo z napisom: »Vojaki in strelske järke! Delavci v delavnice! Vojna do zadnjega diha! Živela svoboda! Živela republika!« Ko je prispel do dume, je imel poslanec Tšeidze nagovor, v katerem je zagovarjal sklicanje ustavodajnega zbora za ustanovitev republike. Rodzjanko je pozval vojaške, da naj se borijo proti Nemcem. Državna posestva da se bodo, če tako sklene ustavodajni zbor, brez odpora razdelila med ljudstvo. Isti dan je prispela v Petrograd deputacija črnomoškega brodograd in sebastopolske posadke. Predsednik deputacije je sporočil, da hoče črnomoški brodograd vojno do popolne zmage in veliko svobodno Rusijo.

Sklicanje ustavodajnega zbora.

Ženeva, 30. marca. »Temps« poroča iz Petrograda: Volitve v ruski ustavodajni zbor se vršijo najbrž že 20. maja. Dnevni red konstituantne je že določen. Kot prva točka se bo nahajala na njem določitev vladne forme, kot druga pa sklepanje o državnem osnovnem zakonu. O vseh ostalih zakonih bo sklepala duma.

Za republiko.

Berolin, 30. marca. (Kor. urad.) »Tageblatt« poroča, da se je v nedeljo vršilo v Petrogradu približno sto shodov, ki so zahtevali demokratično republiko. Očividno je bilo, da ekstremno gibanje opasno narašča.

Veliki knezi prisegajo novemu režimu zvestobo.

Amsterdam, 30. marca. (Kor. u.) »Times« poroča iz Petrograda 28. t. m.: Vsi veliki knezi in ostali člani rodbine Romanov so prisegli provizorični vladi zvestobo. Bivši car in njegova rodbina se nahajajo še v Carskem Selu. Aretacije agentov stare tajne policije se nadaljujejo. Med aretiranimi se nahajajo jako odlične osebe.

bil, ona pa je mirno razkazovala blago in brez pretiravanja in brez obotavljanja dajala pojasnilo.

»To vrsto kravata nosijo zdaj gospodje posebno radi. Ta vrsta je angleškega izvora, izvrstne kakovosti, solidna in trpežna, a nekoliko dražja od drugih. Tudi ta vrsta je jako priporočljiva.«

Maurier je bil v veliki zadregi, zmajeval je z glavo in ni vedel, kaj naj stori in kaj naj reče.

»Če me je spoznala,« si je mislil, »bo gotovo rekla, da sem lep in velik osel.«

In videvši, kako je čez njene še vedno cvetoče ustnice bušnil rahel usmev, si je rekel Maurier:

»Ni dvoma — norca se dela iz mene.«

Tudi on se je nasmehnil, a njegov nasmeh je bil prisiljen in bedast in je tudi v trenutku izginil, ko je Maurier zapazil, da so pogledi Kamile obrnjeni na drugo stran in da kot prodajalka le čaka, kdaj se kupec odloči.

»To-le bom vzel in to-le in še to-le.«

»Želite gospod tudi ovratnike?«

Pritrdil je samo z glavo. A zakaj ni govoril? Srečen slučaj je nanesel, da je bil z njo popolnoma sam v prodajalni, da je prodajalec sedel pri obedu, mož pa je bil odsoten, a ven-

Car moli za revolucijo.

Kodanj, 30. marca. Ruski listi javljajo: Car je izrazil željo, da bi se naj smel njegov sin radi zdravja podati na Norveško. Pri božji službi v grajski cerkvi preteklo nedeljo je bil baje car prvi, ki je pokleknil, ko se je molilo mesto zanj — za provizorično vlado.

REVOLUCIJA IN ARMADA.

Petrograd, 29. marca. (Kor. ur.) Reuter. Včeraj so aretirali generala Ivanova. Prepeljali so ga v Petrograd.

Petrograd, 29. marca. (Kor. ur.) Petrogradska brzajavna agentura. Poslanca Skobelev in Muranov sta se vrnila iz Kronštata, kjer je bilo revolucionarno gibanje najmanj organizirano in se je sprva grozilo ponesrečiti. Javno življenje v Kronštatu se sedaj polagoma vrača zopet v normalni tir, akoravno odnošaji med častniki in brodogradnim poveljstvom še niso urejeni. Med nemiri je bilo nekaj tucatov častnikov ubitih, mnogi pa so bili aretirani. Ko sta bila oba poslanc v Kronštatu, sta priredila velik sestanek vseh faktorjev brodograd in trdnjavske artiljerije. Sedaj je v pristanišču zopet pričelo delo.

Curij, 30. marca. (Kor. urad.) »Neue Zürcher Ztg.« javlja: Vojaški poveljnik v Moskvi general Mrazovskij je bil aretiran ter prepeljan v Petrograd. Provizorična vlada je nadalje odredila aretacijo bivšega šefa Semenovskega polka generala Rinana, ki je l. 1905. kruto potlačil moskovsko vstajo. Vsega skupaj je dosedaj v Petrogradu aretiranih 4000 oseb.

Kodanj, 30. marca. General Polivanov je odredil, da smejo vojaški končani službi zapustiti vojašnice v civilni obleki. Častniki morajo nazivati vojaške z besedo tovariši.

Ruski kmeti in delavci.

Petrograd, 30. marca. Kmetje organizirajo povsod politične shode ter zbirajo za svojo organizacijo denar. Ogrevajo se tudi za žensko volilno pravico. V guberniji Jekaterinoslavl so izvolili kmetje tudi ženske v krajevni izvršilni odbor.

Petrograd, 29. marca. (Kor. ur.) Petrogradska brzajavna agentura. Delavci tovarn, v katerih se izdeluje vojni material, so se odpovedali šurnemu delavniku z ozirom na potrebo izdelovanja vojne municije.

Rotterdam, 30. marca. Delavski delegat Sokolov izjavlja, da obsega program ruskih delavcev sledeče točke: 1. separadni mir, 2. svetovni mir na podlagi narodne avtonomije, 3. mednarodno razsodišče, 4. omejitev oboroževanja.

Stockholm, 30. marca. V delavskem odboru je nastal razkol, ker voditelji podpirajo vlado in njeno vojno propagando. Nezadovoljni delavci so si ustanovili poseben centralni odbor.

Sprava z delavskim odborom.

Dunaj, 29. marca. Angleški žurnalst Williams, vojni dopisnik »Daily Chronicle«, je posetil novega ruskega vojnega ministra Gučkova, ki mu je povedal, da pogajanja med provizorično vlado in delavskim odborom kakor tudi zastopniki vojaštva so toliko napredovala, da se doseže kompromis. To spravo je dosegel general Potanov. Po njegovi inicijativi so sklenili vojaški in delavski manifest na vojaštvo na bojišču, ki jih pozivlja, naj se borijo ramo ob ramo proti skupnemu sovražniku, delavski odbori in odposlanci vojaštva pa bodo čuvali svobodo naroda.

dar ji ni mogel povedati, kar ga je na vso moč dušilo: »Kamila, jaz sem tu... Kaj me ne poznaš?« — A vendar, spoznala ga je; na njenih ustnicah se je zopet pojavil njemu tako znani, komaj vidni nasmeh... Gotovo da, spoznala ga je že na prvi pogled in hotel ji je reči: —

»Gospa!«

A iz njegovih ust je bilo slišati le nekako zamolklo hreščanje, ona je vprašala:

»Kako številko ovratnikov želite?«

Z rameni je skomizgnil, da sam ne ve. Ona je mirno, s sigurnostjo izvežbane prodajalke vzela centimeter in vzela mero na njegovem ovratniku. Nekaj trenutkov je stala tik pred njim, tako blizu, da bi jo bil lahko objel.

»Dvaintrideset« je rekla in pomaknila pred njega karton z ovratniki dotične številke.

Izbral je več vrst ovratnikov in ker se še ni mogel odločiti za odhod, je želel, naj mu pokaže še dežnike. Potem je kupil več robcev in še gumbov. Ves ta čas ni Kamila niti enkrat zardela in niti najmanjši znak ni pokazal, da pozna kupovalca. In vendar je bil Maurier prepričan, da ga je spoznala; obe rokē bi si dal odrezati, da ga pozna.

Skrbi v Parizu.

Lugano, 30. marca. (Kor. urad.) Da pojasni, za kaj sta se podala francoska socialistična poslanca Cachin in Lafont-Moutet v Petrograd, citira »Avanti« izvajanja pariškega »Matina«, ki pravi, da je provizorični vladi prav težko kanalizirati revolucionarne strasti. Člani provizorične vlade da niso pravi provzročitelji revolucije. Petrogradsko potovanje francoskih socialistov je torej prav koristno, da pospeši in zaglasi to kanalizacijo in da predoči ruskim revolucionarjem, ki so vsled vresničenja svojih sanj nekoliko znoreli, njihove vojne dolžnosti.

Špiioni v Rusiji.

Petrograd, 29. marca. (Kor. ur.) P. b. u. Listi poročajo, da je vdrl čez Torneo mnogo špiionov v Rusijo. Vojaški odsek izjavlja, da je zastraženo meje sedaj izvrstno organizirano.

Odprava cenzure za inozemske liste.

Petrograd, 30. marca. (Kor. ur.) Notranji minister je odredil takojšnjo odpravo cenzure za vse v inozemskih jezikih izhajajoče liste.

Vojne priprave v Ameriki.

Frankfurt, 30. marca. »Frankfurter Ztg.« poroča iz Novega Jorka: Senator Hitehock je sporočil Wilsonu, da so zapadne države popolnoma proti napovedi vojne, pač pa za do sedaj storjene korake. Vsi vladni oddelki pa so mnenja, da se bo kongres pridružil Wilsonu, da siračno utegne debata zavleči odločitev do 10. aprila. Wilson namerava sedaj uporabiti vso silo države v prilog zaveznikom, vendar se za sedaj še ne namerava poslati čet v Evropo, razen v demonstrativne namene. »Eveningpost« je mnenja, da ententa ne bo ponudila formalne zveze.

Haag, 30. marca. Danes sem dospela ameriška pošta je prinesla newyorške liste od 1. do 10. marca. Listi dokazujejo, da za ameriško časopisje ne obstoja več vprašanje ali vojna ali mir, marveč le še vprašanje o načinu in obsegu udeležbe Amerike v vojni. Ameriško časopisje vidi vzrok vojne napovedi v podmoški vojni Nemčije.

Frankfurt, 30. marca. »Frkf. Ztg.« poroča iz Bazla: »Havas« poroča iz Novega Jorka: Državni tajnik Lansing je izjavil komisiji za zunanje zadeve, da študira Wilson predlogo, ki se bavi z eventualnim odposlanjem ekspedicije na Francosko ter zagotavlja Francoski zelo veliko finančno pomoč.

»Amerika je bila prisiljena k vojni.«

Rotterdam, 30. marca. Iz Washingtona poročajo: Dne 4. ali 5. aprila bo Wilson v kongresu izjavil, da je bila Amerika k vojni prisiljena in da ji ne preostaja ničesar drugega kakor boj. Kabinet se posvetuje o vojnih načrtih.

Ustava na Španskem suspendirana.

Madrid, 29. marca. (Kor. urad.) Agence Havas. Vladni dekret preklicuje konstitucionalne garancije v vseh provincijah.

Ženeva, 30. marca. Glasom poročila iz Madrida polagajo tam poglavito važnost na one besede včeraj izdane note, ki pravijo, da so hoteli provzročitelji nameravane splošne stavke

»Ali še kaj želite?« je vprašala.

»To je vse, kar mi treba.«

V trenutku, ko je plačal, preletela ga je nova misel.

»Ali bi ne bilo mogoče (ni se upal reči, »ali bi ne mogli,« a najraje bi bil rekel »ali bi ti ne mogla...«), da mi te stvari kdo na dom prinese?«

»Gotovo, gospod! Prosim za Vaš naslov.«

Opazoval jo je z največjo pozornostjo, ko je popolnoma mirno in hladno odprla veliko knjigo in zapisala besedo za besedo kakor ji je narokoval.

»Robert Maurier, doktor medicine, ulica Cujas št. 15.«

»Cujas,« je ponavljala ravno dušno, »številka 15.«

Nekaj trenutkov je gojil blazno upanje, da pride sama in mu prinese kupljene stvari. A ona je še v istem trenutku razdrla to upanje, rekoč:

»Sluga Vam, prinese te stvari ali še nocoj ali pa jutri zjutraj.«

»Računam na to,« je odgovoril Maurier, »ker zapustim jutri Pariz in odpotujem v provinco.«

Odgovorila je z izrazom vljudne in blazirane konfekcionarke:

»O gospod, se lahko zanesete; pri nas gre vse ročno. Klanjam se gospod.«

Maurier je odšel, a prav nič pomno.

prisiliti vodilne španske kroge k globoko segajoči izpremembi v dosedanjem sistemu. Tega vlada pod nobenim pogojem ne more trpeti. Zato so vsi koraki proti nevarni stavki upravičeni. Vlada ne bo zamudila ničesar, da stori konec živilski krizi in brezdelnosti.

Politična kriza na Švedskem.

Stockholm, 29. marca. (Kor. ur.) Člani kabineta so izjavili kralju, da je pokazalo na njegovo željo z dne 5. marca izvršeno razmotrivanje, ali obstojajo za sedanjim kabinetom možnosti, da pod sedanjimi vojnimi razmerami z zaželeno močjo vodi vlado na zunaj in na znotraj, da teh možnosti ni. Ministri zato vzdržujejo svojo prošnjo za odpuš. Kralj je povelj sestavo novega kabineta bivšemu vseučiliškemu profesorju Swartzu.

Stockholm, 31. marca. (Kor. u.) Nova vlada je sestavljena, predsedništvo je prevzel Swartz.

Z odstopom Hammerskjöldovega ministrstva je postala politična kriza na Švedskem akutna. Ministrski predsednik Hammerskjöld in zunanji minister Wallenberg sta zastopala politiko centralnim državam naklonjene nevtralnosti. Proti tej politiki so se že od izbruha vojne sem čim dalje strastnejše borile ententofilske struje, katerim načelujeta znani socialistični prvaki Branting in liberalci baron Adelswaerd. Hammerskjöldovi nasprotniki so končno dobili v švedskem parlamentu večino in obe zbornici ste izrekli kabinetu nezaupnico na ta način, da ste v skupni seji zavrnili predlog vlade, ki je zahtevala 30 milijonov kredita za varovanje nevtralnosti ter dovolili le 10 milijonov. Hammerskjöld je na to podal 5. marca demisijo, katere pa kralj, ki je upal, da se bo posrečilo premagati odpor ententofilov, ni sprejel. Naročil je marveč ministrskemu predsedniku, da naj poskusi obraniti dosedanj režim. Kakor je razvidno iz stockholmškega poročila, se Hammerskjöldu to ni posrečilo in njegov kabinet je zato definitivno odstopil. Ententofili so zaenkrat zmagali. Kam hočejo tirati švedsko politiko, še ni jasno.

Poostrena podmorska vojna.

Potopljen angleški pomožni parnik.

Berolin, 30. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

V noči od 28. na 29. marca so deli naših pomorskih sil prepatrujirali zaporni okoliš pred jugovzhodno obalo Anglije. Razen oboroženega angleškega parnika »Mascotte« (1097 ton), ki smo ga 8 morskikh milj vzhodno od Lowestowa srečali in z artiljerijskim ognjem potopili, nismo videli niti sovražnih vojnih niti trgovskega prometa; 7 mož posadke parnika »Mascotte« smo vjeli.

Šef admir. štaba mornarice.

Potopljene ladje.

London, 30. marca. (Kor. urad.) Reuter. Angleški parnik »Alnwick Castle« (5893 ton) je bil 19. t. m. v Atlantskem oceanu potopljen. Prej je bil prevzel posadko nekega drugega angleškega parnika. Potniki in moštvo so zapustili »Alnwick Castle«. Trinajst oseb je umrlo, ostali so se deloma izkrcali, deloma jih pogrešajo.

Učinek poostrene podmorske vojne na Italijo.

Curij, 30. marca. Iz gorenje Italije prihajajo vedno resnejša poročila. Skoro po vseh večjih industrijskih krajih je bilo treba poklicati vojaštvo za vzdrževanje reda; tako učinkuje poostrena podmorska vojna.

Curij, 30. marca. Korespondence švicarskih listov iz Milana poročajo, da je v gorenjeitalijanskih obratih, ker so izostali parniki s premo gom, nad 80.000 industrijskih delavcev brez dela.

Italijanska plovba.

Rim, 29. marca. (Kor. urad.) Mornariško ministrstvo poroča: Tekom 25. marca preteklega tedna je priplulo v italijanska pristanišča 517 trgovskih ladij vseh narodnosti s skupno 452.870 tonami prostora in odplulo 489 trgovskih ladij s 375.560 ton. Podmorski čolni so potopili štiri italijanske parnike, vsak pod 2000 ton in eno jadrnico pod 100 ton. Neki napadeni italijanski parnik je ubežal.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Nemški državni zbor.

Soc. demokrat Haase je rekel: Moja stranka obdružuje ruski narod, ki je z junaki dejanjem otresel jarem carstva. Temu osvobodilnemu delu je dalo svoj pečat delavstvo. Čestitali smo po svojem tovarišu Stockhammerju ruskim tovarišem. Kancelar je imel včeraj tu govor, ki je udarec z bičem širokim masam po obrazu. (Predsednik graja ta izraz.) Ali hoče kancelar, da bodo mase na Nemškem govorile po rusko? Potožil nas je za reforme na čas po vojni. Ali se mar ve, če bo kancelar tedaj še na svojem mestu? Tudi je zmota, če se misli, da bo njegov naslednik vezan na njegove obljube. Spominjamo se s ponosom, da se prav nemško delavstvo trudi, da bi si pridobilo visok kulturni nivo. Zahtevamo od državnega kancelarja le to, da se zavzame za nov volilni red.

Državni tajnik Zimmermann je odgovoril na napade glede nemškega poskusa pridobiti Meksiko za eventualno vojno proti Združenim državam, da ni pisal prezidentu Carranzu nikakega pisma, marveč poslal je nemškemu zastopniku v Meksiko instrukcije. Kako so prišle te instrukcije v roke ameriški vladi, ni znano. Iz instrukcije je razvidno, da upa Nemčija, da ostane Amerika vzlic poostreni vojni podmorjskih čolnov nevtralna in da velja instrukcije samo za slučaj, če bi Združene države napovedale vojno. Ameriška vlada je smatrala za svojo pravico, da nasčuje ves svet proti Nemčiji, predno začne vojno. Tudi Nemčiji ne sme odrekati pravice, da išče zaveznikov. — Glede dogodkov na Ruskem je rekel minister: Čestitamo ruskemu narodu na novih razmerah. Veselimo se, da je rešen carskega režima in upamo, da nastane na Ruskem veliko gibanje za mir ter da nesrečijo prizadevanja zdaj na Rusko poslane francoske deputacije. Nemčija se mora ogniti vsemu, kar bi moglo podpreti vojno struo na Ruskem.

Po izvajanjih nekaterih drugih govornikov, ki so se vsi klanjali ruski revoluciji in izrekli upanje na mir z Rusijo, je bila sprejeta še resolucija, ki določa ustanovitev posebnega odseka za posvetovanja o ustavnih vprašanjih.

Razne politične vesti.

= Vsem zagovornikom oktrola v Avstriji bi bilo nujno priporočati, da si dvakrat in trikrat prečitajo besede državnega kancelarja von Bethmanna-Hollwega v nemškem državnem zboru 29. t. m.: Ne smemo pozabiti, da je nekaj čudnega (es ist ein eigen Ding) spreminjati državni fundament, volilno pravico, v času, ko se nahaja na milijone mož, katerih volilna pravica se naj spremeni, v strelskih jarkih. Ali naj izzovem volilni boj v času, ko je večina volilcev tam zunaj na bojišču? V avstrijsko transponirano: Čudna reč, spreminjati državni fundament, osnovni zakon, v času, ko se nahaja na milijone mož, katerim se naj vzame narodna ravnopravnost, v strelskih jarkih! Ali naj izzovem notranje boje v času, ko je večina prizadetih, svojih narodnih pravic oropanih, tam zunaj na bojiščih, na braniku domovine? Tako naj vpraša grof Clam-Martinic vse tiste, ki ne morejo dočakati, da bi podrl državni fundament narodne enakopravnosti.

= Enverpaša na Dunaju. Včeraj je prispel na Dunaj turški vojni minister Enverpaša. Dopolodne ga je sprejel cesar v Badenu v avdienci, na to pa cesarica v Laxenburgu.

= Madžarski glas o Slovanih in Nemcih v Avstriji. Budimpeštanski »Vilag« se peča z razmerjem med Nemci in Slovani v Avstriji in izjavlja, da v naprednih krogih vse monarhije morajo priti do spoznanja, da brez pridobitve narodnosti ne more biti nikakega pravega demokratizma in liberalizma in da jezikovno, gospodarsko in politično zatiranje narodnosti pomenijo vedno nevarnost, ker so stalno pripravljene proti zatiralcem skleniti kako zvezo, bodisi s socializmom ali ruskim carjem, ako je le količjak upanja na uspeh. Tako razmerje do narodnosti je zakrivilo v Avstriji v preteklosti in bo zakrivilo tudi v bodočnosti, da tako demokracija in liberalen narod, kakršni so Čehi, dalje za kmečki demokratizem predestinirani narodi, kakor Slovenci, Hrvatje in Rusini so bili prisiljeni, podpirati vsako reakcijo. Brez poznanja teh razmer bi bilo povsem uganika, zakaj so kmečki narodi, kakor Slovenci in Rusini, za ceno težkih žrtev podpirali bogato visoko plemtvo. Politika teh malih narodov je sodila, da oni, ki jim nudi varstvo, je proti agresivnemu nacionalizmu. Ako bi nemške mečanske stranke popolnoma opustile po-

litiko spojevanja, in sicer tako popolnoma, da bi niti ne mislile na to, da baš to bi bila najboljša spojevalna politika, to bi potem pomenilo končno zmago demokratizma in liberalizma. Naivno je, verjeti, da bi se moglo Slovence v Avstriji uničiti s pomočjo § 14. Slovani so videli že druge viharje. Kako upanje na uspeh bi mogli imeti tisti, ki bi ne hotel uničiti Čehov ali prisiliti jih k drugi politični vlogi, ki pa ne odgovarja njihovi številni in gospodarski moči. Kulturni pomen Čehov je vendar večji kakor je bil kdaj po bitki na Beli hori. Kulturni pomen kaže zadostno okolnost, da dan današnji sploh nimajo analifetov. »Nemški državni jezik« pripravljajo Čehom malo skrbti. — »Nemški državni jezik na temelju § 14?« je rekel neki češki rudniški inženir, mirno kadeč nadalje, »samo tisti se more pečati s tako zadevo, ki hoče ustvariti neizvedljiv zakon v Avstriji!«

= Napačne govorice. Kor. urad javlja: »Zeit« je izvedela od odlične strani, da so govorice o ponovni mirovni ponudbi centralnih držav brez vsake podlage. Tudi vest o izbruhu revolucije v Italiji ni dosedaj od nobene strani potrjena.

= Dr. Adler o ruski revoluciji in miru. V delavskem domu v Favoritih se je vršilo socialistično zborovanje, na katerem je govoril dr. Adler o ruski revoluciji in miru; občinstva na tisoče. Dr. Adler je izjavil: Iz dalje vstaja veliko upanje. Mi nismo hoteli vojne, morali pa smo jo voditi zlasti proti carizmu. Sedaj pa nimamo več carja pred seboj, marveč ruski narod. In napram ruskemu ljudstvu ne poznamo sovraštva, marveč ljubezen. Ruska revolucija je ustvarila povsem nov položaj v Evropi. Nove zveze, nova prijateljstva in sovraštva nastanejo. Kaj pomeni revolucija za nas v Avstriji, je težko poglavje za tistega, ki govori, nemočje za onega, ki piše. Za nas v Avstriji, za državo in njene narode pričena popolnoma nova doba. Za avstrijskega državnika, ki hoče misliti, obstoji samo ena misel: Konkurenca s svobodo v Rusiji bo težka, mi se moramo opremiti za to konkurenco. Sedaj je trenutek, da se napravi mir. (Viharno pritrdjevanje). Gre za to, da se mir ne prepreči po politiki državnikov. Sedaj je čas, da še enkrat vprašamo po miru; mi potrebujemo mir. Govornik citira besede nemškega državnega kancelarja ob naznanilu notranjih reform: gorje državniki, ki ne ume znamenja časa. Sedaj treba reči: gorje državniki, ki ne pojmiyo znamenja časa in ne store, kar čas veleva storiti. Na to je dr. Adler prečital izjavo simpatije, katero je predstojnik nemške socialno-demokratske frakcije potom mednarodnega haškega urada izročil ruskim sodrugom.

= Govorica o izbruhu revolucije v Italiji. »Vossische Zeitung« poroča iz Bazla 28. marca: »Baseler Anzeiger« naznanja, da predvčeršnjem je krožila po Bazlu in drugih švicarskih mestih vest, da je v Italiji izbruhnila revolucija.

= Cesare Battisti. V italijanskem senatu je imel senator Tomasini pri razpravi o zakonskem načrtu glede izdaje spisov usmrčenega dr. Battistija na državne troške govor, v katerem je rekel, da kazni smrti na vislicah posvečuje Battistijevo mučeništvo. Battisti predstavlja tip italijanske v Avstriji teptane narodnosti.

= Dogodki neposredno pred odstopom carja Nikolaja. »Frankfurter Zeitung« javlja iz Stockholma: »Ulro Rossij« opisuje dogodke neposredno pred abdikacijo carja Nikolaja. Nova je sledeča očitno izmišljena anekdota: Povodom bivanja na železniški postaji Bologoje, kjer je car izvedel ves potek dogodkov, se je šetal pred vlakom general Vojevikov z Nikolajem II. in mu predlagal, da otvori fronto pri Minsku in pusti Nemce v notranjost. »Cesar Viljem«, je general rekel, »ne vodi vojne proti carju nego proti protimonarhijski Rusiji. Ali Nikolaj je s solzami v očeh izjavil, da Rusije ne bo nikdar izdal.

= Kako hujskajo v Ameriki. »Frankfurter Zig.« javlja: Reuter poroča, da se je vršil v četrti v Novem Jorku velikanski šo, ki ga je sklicalo 40 patrijskih društev. Šoh je zahteval vojno proti Nemčiji. Predsednik senator Root je izjavil: Ura odločitve je odbila. Vsi strankarski boji morajo prenehati. Ako aliranci ne zmagajo, potem sta mir in varnost svobodne demokracije izgubljena. Vsak Amerikanec se mora z radostjo zavedati, da pomeni intervencija Amerike boj za ameriško demokracijo, na tudi za angleško, francosko, italijansko in sedaj — hvala bogu — tudi za veliko rusko demokracijo. Množica je ta govor sprejela z entuzijazmom ter je mahala s

tisoči zastavami. Root je nato prečital Rooseveltovo pismo, ki pozivlja Amerikance, da naj nemudoma nastopijo. Bivši finančni minister Faircloth je dejal: Pomagati moramo alirancem. Kako krasen bo za nas oni dan, ko bo prva divizija naših vojakov korakala ob veliki bojni črti na Francoskem z razvito zvezdno zastavo, pozdravljena od angleške himne, od marzeleze, katerima bo odgovarjala naša narodna pesem! Ta grandiozna manifestacija se bo ponovila, kadar pride preko Pacifičnega oceana naša divizija na rusko fronto, poslana od najstarejše demokracije najmlajši demokraciji, ki se skupno obrane težke nevarnosti, s katero grozi sovražnik vsem demokracijam! — Tudi ta govor je spremljala množica seveda s frenetičnim aplavzom. Konečno je bila sprejeta resolucija, ki pozivlja kongres, da naj izjavi, da se nahaja Amerika v vojnem stanju z Nemčijo.

Vesti iz primorskih dežel.

Gorica. Barzilai, bivši irredentovski minister, napoveduje izpraznitve Gorice. Kako so vriskali Italijani, ko so lani zasedli Gorico in Barzilai se je topil gotovo v solzah samega veselja, misleč, da zavojevanje Gorice je ogromna pridobitev, kateri bodo sledile druge kar po poti. Sedaj spomladi 1917, mora Barzilai naznanjati bližnjo izpraznitev Gorice. Prav dosti prebivalstva tako ne more biti v mestu, saj prihajajo pisma Goričanov iz spodnje Italije, kjer so internirani, iz Gorice pa pride le bore malo pisem, dasi je že marsikak begunc pisal in pisal v Gorico, da bi kaj izvedel, pa ni dobil nikakega odziva. Gorica trpi, ker je tik ob fronti in ker stikajo po njej italijanski vojaki in so skrita v mestu italijanska poveljstva, kakor to dobro ve naša izvidna služba. Prebivalstvo mora tihati najbrže pod zemljo in ker pričakuje italijansko vodstvo z avstrijske strani ofenzivo, ki potegne mesto v hud ogenj, hoče odstraniti iz njega prebivalstvo. Prazna bo torej Gorica, ta tako velika pridobitev! Tik pri njej so naši vojaki. Za državnim kolodvorom teče bojna črta, mimo Kromberga, Panovec, Bajta, Sv. Marko, Šempeter, Vrtojba, vse to se dotika tal gorškega mesta, vsa ta vzhodna stran je trdna in boji se je italijanska armadno vodstvo ter hoče izprazniti mesto, nad katero se lahko vsule z bližnje trnovske planote ogromen tovorovski ogenj. V ofenzivi bi bilo gorško mesto važen del bojišča, čez kateri bi se umikal sovražnik v furlansko nižino. Gorško mesto je trpelo, razbito je na vseh koncih in krajih, kar stoji na koncu, utegne pasti v novih bojih. Gotovo je, da veselili se Italijani ne bodo Gorice nikdar več.

V seznamu izbruh št. 474 je izkazan za mrtvega Valentin Pavlin iz Gorice, sap. bat. št. 3; v ruskem vletništvu se nahajata Fran Bavač z Gorškega, črnovoj. p. št. 4. v Harkovu, in Fran Zavadla, podlovec lov. bat. 20 (krat ni naveden).

V deželni umobolnici v Kromeržu je umrla Marija Pitamic iz Gorice.

Zaplemba promozemla. Tržaška deželna sodnija je odredila zaplemba premoženja mesarja Antona Delorenzija v Krmlnu, ker je osumljen zločina veleizdaje, in posestnika Ivana Cosanija v Turku, ker je osumljen zločina proti vojni sili države.

V Trstu je umrl g. Fran Lestani. Zapušča žalujočo soprogo in tri otroke.

Rekvizicija olja v Istri. Zaloge od preostanka od prečanja olja, nahajajoče se v Istri — izvzemši otke — so bile stavljene na razpolago c. kr. zapovedništva II. grupe v Bujah, ki se potrdi, da se te zaloge koristno predelajo v pokrajini. Zaloge, ki so izpostavljene nevarnosti pokvarjenja, se smejo izjemoma prodati ali izvoziti iz te dežele. Zaloge od preostanka prečane in raztaljene olja, ki se nahajajo na otokih Krk, Cres in Lošinj, kupi »Oesterr. Litterale Industrie- und Handelsgesellschaft« na Dunaju VI., Mariahilferstrasse 1 c. Predsednik: Lasciac I. r.

Aprovizacija Dalmacije. Na namestništvu v Zadru je osnovan nov odsek, v katerem so uradniki iz raznih gospodarskih in prehranjevalnih odsekov. Predstojnik je nam. svetnik pl. Svilas. Iz Zadra poročajo, da manjka mesa pa ne le tam, ampak tudi v Šibeniku, v Splitu itd. Rib v Zadru pride sicer na trg precej, ali vse premalo za tisoče stradalih oseb. Sedaj se uredi prodaja rib po rednem številu legitimacije. Iz Zadra pišejo 22. t. m.: Čujemo, da je v deželni bolnišnici v Arbanasi umrlo včeraj 11. danes pa 9 bolnikov. Pač nenavadna umrljivost! »Narod. List« v Zadru poroča, da je došlo te dni nekoliko rope in pravilo, da pride nekoliko krompirja in marmelade. Ker

je nekoliko koruzne moke v Zadru, bi trebalo razdeliti tudi to, kajti med prebivalstvom je velika beda.

Na otoku Ponza (provincia di Caserta-Napoli). »Eco del Litorale« poroča: Dobili smo od tam obvestilo, da italijanska vlada je poslala vse naše sodeželane, ki so bili raztreseni po raznih mestih Italije, na ta otok, tako da tam je sedaj vseporno Goričanov. Življenje doslej ni bilo slabo, ali sedaj tudi tam pričinja pomanjkanje vsega potrebnega.

Smrtna obsodba. Radi umora Franice Mileusičeve na Reki je bil obsojen, kakor znano, Salomon Papa na dosmrtno ječo, ali v Budimpešti je višja sodnija obsodila Papa na smrt na vislicah in sedaj je zadnja inštanca potrdila obsodbo na smrt.

Oklic!

Kakor že objavljeno, so se 8. t. m. sestavila pravila za ustanovitev »Kranjskega deželnega društva c. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote ter za varstvo otrok in mladinsko skrbstvo.«

Društvo ima namen, pripomoči v do v a m na bojišču ali v vojni padlih ali na nje posledično umrlih, da dobe zaslužek, ali jih sicer na drug način podpirati, kakor tudi zagotoviti prehrano in oskrbo ter vzgojo in pouk pomoči potrebnim sirotam v vojski padlih ali zamrlih, dalje drugim varstva potrebnim otrokom in mladoletnim, in sploh skrbeti za njih telesni in pravno-verski napredek, konečno priskočiti na pomoč tudi drugim svojem padlim in umrlih, ki potrebujejo podporo.

Društvo bode štel razen častnih članov, katere imenuje občni zbor, in članov uradnega dostojanstva: a) redne člane, b) ustanovničke, c) utemeljitelje, d) prispevaloče člane in e) delovne člane.

Redni člani bodejo vsa okrajna društva z istim imenom. Ustanovniki postanejo oni, kateri naklonijo društvu enkratni znesek 500 K, utemeljitelji oni, ki naklonijo društvu enkrat vsaj 200 kron, prispevaloči člani oni, ki prispevajo letno najmanj 10 kron, konečno delovni člani oni, ki zastavijo svojo delovno moč brezplačno v društvene namene.

Namen društva, za uboge ostale naših hrabrih in junških braniteljev domovine, kakor tudi za blagor in napredek našega naraščajaa skrbeti, je tako vzvišen in važen, da ni treba natančneje dokazovati potrebe, stremjenja tega društva podpirati z vsemi sredstvi.

S pristonom k društvu ne bode vsakdo splošno le dolžnosti človekoljubnosti, pospeševal bode marveč tudi zelo važne narodne in državne koristi.

Kot predsednik društva, ki se ima ustanoviti, apelujem s tem na tako mnogokrat izkazano požrtvovalnost in vsakokasno sopomoč ljudstva in povabljam isto, da društvu v velikem številu pristopi.

Ker naj se društvo ustanovi že v najbližnjem času in mi je na tem ležeče, da bodo zastopani v društvu vsem vodstvu vsi sloji, prosim, da se mi blagovolito doposlata čim preje priloge pristopa.

Ljubljana, 30. marca 1917.

C. kr. deželni predsednik:
Grof Attemslr.

Uživajte mani mesa!

Kranjska posredovalnica za dobavo klavne živine objavlja sledeči oklic:

V zadnjem času uživa prebivalstvo po mestih, zlasti pa tudi v Ljubljani veliko več mesa kot preje. Ravno sedaj pa morejo kmetovalci oddati manj živine, vsled tega ker jo rabijo za poljsko delo. Tudi vojaške zahteve po živini so v zadnjem času velikanske. Prebivalstvo po mestih naj upošteva te razmere ter naj se omeji pri uživanju mesa kolikor se nač more. Predvsem naj bi se uživalo meso ob dnevih, ko je uživanje mesa dovoljeno, samo enkrat na dan in ne po dvakrat, tako da dobi vse prebivalstvo nekaj mesa, ne pa eni sloji preveč, drugi pa nič. Prebivalstvo mora izprevideti samo, da je omejitev mesnih jedi res potrebna ne le z ozirom na domačo živinorejo in poljedelski obrat, nego tudi z ozirom na revnejše sloje. Apeliramo na razodnost prebivalstva samega, kajti več živine kot dosedaj ne bo moreče oddajati mestom in industrijskim krajem in bo treba še kontinent mestom in trgov celo omejiti.

»Kranjska deželna mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani.«

Dnevne vesti.

— Občinski svet ljubljanski ima v torek, dne 3. aprila 1917 ob 6. zvečer v mestni dvorani redno javno sejo. Dnevni red javne seje: Naznanilo predsedstva. Odborenje zapisnika zadnje seje. Mestnega magistrata poročilo o prošnjah za vsprejem v domovinsko zvezo mestne občine ljubljanske. Personalno-pravnega odseka poročilo: o dopisu magistrata glede nadomestne izvolitve okrajnega načelnika in oskrbnika ubogih za vodmatski okraj in o dopisu mestne hranilnice glede odobritve novega pokojninskega pravilnika za uradnike in uslužbence Mestne hranilnice ljubljanske. Izpreminjevalni predlog občinskega svetovaleca Makso Lillega glede mestnemu uradništvu dovoljen ne draginjske doklade za leto 1917. Finančnega odseka poročila: o dopisu magistrata glede predpisa vodovodne naklade in pristojbine za vojaško nastanitev v bivši občini Spodnji Šiški, glede ustanovitve novega dolga mestne občine pri Mestni hranilnici ljubljanski iz tekočih obresti in anuitet mestnih dolgov za čas od 1. majnika 1917 do 30. aprila 1919, o dopisu Mestne hranilnice glede odobritve sklepa upravnega odbora v zadevi novega prispevka Mestne hranilnice aprovizacijsnemu zakladu za ubožne sloje, o dopisu županovnem glede dovolitve draginjske doklade mestnim delavcem in o prošnji Richarda Jakopiča za daljnji najem mestnega sveta za njegov umetniški paviljon ob Lattermannovem drevoredu. Stavbnega odseka poročilo o prošnji bratov Tönnies za spremembo regulacijske in parcelacijske načrta za njihova stavbišča zapadno od Dunajske ceste. Upravnega odbora mestnih voženj poročila: o poročilu mestnega stavbnega urada glede ureditve mestnih voženj v lastni režiji, o dopisu županovnem glede bilance mestnih voženj za leto 1916., o dopisu magistrata glede oddaje voženj premoaga za mestna podjetja in na voženj za rešilno postajo za leto 1917. Policijskega odseka poročilo o prizivu Frana Bizjana proti odloku mestnega magistrata glede predpisa pasjega davka. Upravnega odbora mestn. vodovoda in meste elektrarne poročilo o prošnji Antona Reiserja za daljnji odpis večje porabe vode v hiši št. 7 na Resljevi cesti. Ravnateljstva mestne klavnice poročilo o prometu v mestni klavnici leta 1916. Aprovizacijskega odseka poročilo o raznih aprovizacijskih zadevah. Dnevni red tajne seje: Naznanila predsedstva. Odborenje zapisnika zadnje seje. Personalno-pravnega odseka poročila: o prošnjah za razpisano Karel Žagarjevo ustanovo, o prošnjah za razpisana mesta v mestni računski službi in o četvero prošnjah v personalnih zadevah mestnih uradnikov. Finančnega odseka poročila: o prošnji vdove nekega magistratnega uslužbenca za odpravnino in o prošnji vdove nekega magistratnega uradnika za zvišanje vdovnine. Upravnega odbora mestnega vodovoda in mestne elektrarne poročila: o prošnji nekega uslužbenca mestne elektrarne za stalno imenovanje in o poročilu ravnatelja glede napredovanja treh uslužbencev. Šolskega odseka poročilo o prošnji neke otroške vrtnarice za stalno imenovanje. Obrtnega odseka poročila o raznih prošnjah za razne obrtne koncesije.

— Odlikovanje. Ponesrečeni nadporočnik 78. pp. Makso Sever je dobil po smrti red železne krone III. razreda z vojno dekoracijo.

— Odlikovanje. Računski podčastnik I. razreda Alojzij Dermelj na južnotirolski fronti odlikovan je z železnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje. Za njegovo hrabro in izvrstno službovanje predlagan je še v višje odlikovanje.

— Povijanje. Za poročaka je povišan od pričetka vojne mobilizirani Leopold Morela, učitelj v Metliki.

— Vpoklici oproščeni na Ogrskem. »Pesti Naplo« poroča na podlagi informacij na merodajnem mestu, da se namerava natančno prebiranje pri privatnih firmah in večjih obratih nastavljenih oproščencev. Za enkrat mislijo vpoklicati samo mlajše letnike pogrešljivih oproščencev in sicer pridejo v poštev samo oproščenci v starosti 18 do 26 let. Vpoklicanje vseh oproščeni ni nameravano in se bo v vsakem slučaju oziralo na to ali in v koliko je oprostitve upravičena.

— Brezposelni letniki 1865. do 1899. v Budimpešti se imajo javiti v svrhu konskribcije. Ogrski kor. urad: Magistrat glavnega mesta je afiširal naredbo honvedskega ministra, po kateri se imajo v obsegu glavnega mesta živeči brezposelni možiki letnikov 1865. do 1899. prjaviti v svrhu konskribcije.

— Pregledovanje vojakov v zaledju. »Pesti Naplo« poroča, da nameravajo oblasti zahtevati od vojaštva

va in sicer od najvišjega častnika pa do prostaka, da se izkažejo. To akcijo bo izvedla mešana komisija, ki bo imela neomejeno polno moč.

drugi pa modne trgovine. — Na razpis c. kr. deželne vlade v Ljubljani, s katerim ta pozivlja mestni magistrat, naj kot prezentator za dijaško ustanovo Martina Leopolda Scheera (po 336 K na leto), katero uživa za čas vseučiliških študij Stanislav Likar, slušatelj prava v 6. tečaju, izjavi, ali ima kaj proti temu, da bi uživil Likar to ustanovo poleg ustanove Luke Knafila (600 K na leto), ki mu je bila podeljena za šolsko leto 1916/17 se sklence, da se kumulaciji obeh ustanov ne bo ugovarjalo. Za drugo mesto dr. Maks Lerbetzove dijaške ustanove (203 K na leto) bo predlagal mestni magistrat c. kr. deželni vladi za šolsko leto 1916/17 edinega upravičenega prosilca Franceta Fajdiga, dijaka IV. razreda c. kr. državne gimnazije v Novem mestu, ki je rojen v fari Št. Vid pri Zatičini. Stavbna dovoljenja se podeli Robertu Smielowskemu za zgradbo gospodarskega poslopja na njegovem posestvu na Opekarski cesti št. 18, Jakobu Skofu za nekatere adaptacije, prezidavo oken in napravo prekaljevalnice v podstrešju njegove hiše št. 12 v Karunovi ulici in Ivanu Pollaku iz Kamnika za gradbo dvorišnega poslopja na njegovem posestvu v Slomškovi ulici št. 23. Na mestnem svetu v Šolskem drevoredu so postavili mesarji brez vsakega dovoljenja 36 lesenih lop z v tla zabiti koli. Sklene se, da bodo morali plačevati, podobno kot jo plačujejo branjeve na Pogačarjevem trgu in kramarji na Vodnikovem trgu, za uporabo mestnega sveta letno najemščino, in sicer po 10 K od kvadratnega metra. Najemščino bomo plačevati v dveh enakih obrokih, in sicer dne 1. januarja in 1. julija vsakega leta počenši s 1. januarjem 1917. Vrh tega bo moral vsak izmed teh mesarjev podpisati revers, da je postavljena lopa le provizorična stavba in da jo bo moral na zahtevo mestnega magistrata takoj in brez vsake odškodnine na lastne stroške odstraniti. — Družinam, ki so imele v letih 1915 in 1916 mestni svet za Bežigradom brezplačno v najemu, se podaljša najemno dobo tudi za letošni razen za oni del, ki ga potrebuje mestna občina sama za opanje gramoza. — Mariji Magistrovi se pusti mestni svet pri gramozni jami ob Vodovodni cesti tudi za leto v zakupu, ravno tako Martinu Hudalesu mestno zemljišče na Vogalu Zelene poti in Kopališke ulice. — Mariji Dolencevi in Jakobu Anzelcu se odda za letošni košnji trave na obrežju Ljubljane od jubišnega mostu do deželne bolnišnice v zakup, in sicer vsakemu na enem bregu. Franciški Dežmanovi se prepusti za letošni košček mestnega sveta za mitniško utico na Zelene poti v uporabo. Mestnega sveta na prostoru bivšega vojaškega oskrbovališča na vogalu Dunajske in Franca Jožefa ceste, ki bi ga nekatere stranke rade nasadile s krompirjem, se jim ne more dati v najem.

— Zahvala. Ranjeni in bolni vojaki, nahajajoči se v bolnišnici Rdečega križa v Rogaški Slatini v orthopedičnem oddelku, se najiskrenejše zahvaljujejo preblagorodni gospe polkovnega zdravnika g. dr. Negri za njen trud in gnetno požrtvovanje, s tem ko nas oskrbuje z dobrimi slovenskimi in hrvaškimi knjigami, katere so nam vedno dobrodošle. To nam bode vedno v spominu ter zato še enkrat hvala s priporočitvijo za nadaljnjo naklonenost. V imenu vseh Francoj Škrbec, narednik, Rogaška Slatina, dne 27. marca 1917.

— Opozorilo! S pristojne strani nas opozarjajo, da morajo biti pri nas, to je v območju ožjega vojnega ozemlja tudi vrednostna (denarna) pisma, tiskovine in pošiljave v vzorci cenzurirana po c. kr. cenzurah. Kakor poštni paketi, prav tako ne smejo tudi pošiljave v vzorci in tiskovine imeti nobenih pismenih sporočil in se morajo odprti oddajati. Vrednostna pisma pa se morajo od 2. aprila 1917 izročiti pošti zaprti in zapечатena. Da bo mogoče vrednostna pisma čim hitreje odpravljati, je dobro, da se njima taka pisma samo ob dopoldnevih oddajo na pošto in sicer če mogoče naravnost na glavnem poštnem uradu (poštni in brojavni urad Ljubljana I). Da se taka pisma kolikor možno hitro odpravljajo, je želeli, da se označi vrednost natančno po znesku, ki je vložjen v vrednostna pisma. Naslov bodi razločen in tako čitljiv, prav tako tudi ime pošiljatelja, katero mora biti navedeno pri vsaki pošiljavi. Kadar je količinski mogoče, naj se denar ne pošilja v vrednostnih pismih, ampak naj se nakazuje po poštni razpisnici ali pa po poštnih nakaznicah. Da ne bo ovirana odprava važnejših korespondenc, naj se velkokoličinske razpisnice ne razpošiljajo.

— Iz seje magistratnega gremija dne 30. marca 1917. Za Anton Razbovo ustanovo (dve mesti po 372 K na leto) za dobro se učeče meščanske sinove od začetka šolskega leta do konca šole, torej za tri leta, bo prezentiral mestni magistrat c. kr. deželni vladi dijaka IV. b razreda knezoškofijske gimnazije v St. Vidu nad Ljubljano Fridolina Pogačnika, edinega upravičenca. — Pri moč Auerjevo ustanovo (dve mesti po 130 K na leto), do katere imajo pravico otroci ljubljanskih meščanov, predvsem meščanskih izdelovalcev lasulj, dokler se ne izuče kakšne stroke in si zamorejo sami kruha služiti, se odda edini prosilec Engelbertu in Ivanu Franchetti, katerih navedeno se odda.

Ja k je imenovan za c. kr. državnega živnozdravnika.

— Ljudskošolske vesti. Karmen Hivala je nameščena za suplentinjo v Mokronogu, Evalija Dimnik za provizorično učiteljico na III. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani, Jostipina Vodišek za suplentinjo pri Devici Mariji v polju, učitelju Matiji Brezovarju je poverjeno začasno vodstvo šole v St. Rupertu.

— Najlepše knjige izposoja javna ljudska knjižnica »Gospodarskega naprednega društva za šentjakovski okraj« vsak torek, četrtek in soboto od pol 6. do 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od pol 10. do 12. dopoldne v knjižnični sobi. Vožarski pot št. 2, koncem Florjanske ulice in začetkom Karlovske ceste, postajališče električne cestne železnice. Na razpolago popolni tiskani imeniki knjig, vstop v knjižnico ima vsakdo. — Knjižnica kupuje slovenske, hrvaške, nemške knjige, hvaležno pa sprejema tudi darovane.

— Javna ljudska knjižnica »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj« se priporoča čitajočemu občinstvu. — Knjižnica je bogato založena z vsakovrstnim čitvom in je sedaj največja in najbolj obiskovana slovenska javna knjižnica ter posluje v društvenih prostorih Pred igriščem št. 1 (nasproti Marčanu na Rimski cesti št. 21) vsak dan od pol 6. do 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od pol 10. do 12. dopoldne. Vstopnine ni in ima vsakdo vstop. Na razpolago so popolni knjižnični imeniki.

— Državne modre galice za škropljenje trti proti peronosperi ima c. kr. kmetijska družba za Kranjsko v Ljubljani še dovolj v zalogi po 3 K 50 v za kilogram ter jo oddaja odslej naprej kranjskim vinogradnikom tudi več kakor 35 kg za ha vinograda, toda le s pogojem, da jo smejo porabiti le za svoje vinograde. Nadaljna naročila na modro galico proti takojšnjemu plačilu sprejema c. kr. kmetijska družba v Ljubljani samo še do 15. aprila t. l.

— Prevzemanje klavne živine za vojaštvo. Dne 7. aprila t. l. se vrši v Ljubljani na sejmišču poleg klavne prevzemanje klavne živine za vojaško upravo. Kdor želi svojo živino radi pomanjkanja krme ali iz kakega drugega vzroka oddati, naj jo prižene ta dan ob 9. uri dopoldne k prevzemanju.

— Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljanske. V času od 18. do 24. marca se je v Ljubljani rodilo 20 otrok, 1 je bil mrtvoroden, umrlo je 40 oseb, med njimi 21 domačinov. Za ošpicami so umrli 3, med njimi 1 tujec, za vrtico 1 in za jetiko 6 oseb. Oboleli so za tifuzom 1 tujec in 4 vojaki, za grižo 2 vojaka in za vrtico 2 domačina.

Iz knjižnice umrlega g. Evgena Sajovice je izposojenih še mnogo knjig. Vsi, ki jih še niso vrnili, se prosijo, da izposojene knjige vrnejo na naslov g. Janka Sajovice v Kranju, oziroma kakor je to iz oglasa razvidno.

Nezgoda. Pavlo Gaberšek, posestnik hči v Čemšeniku, je ko so pri sosedu rezali slamo, zagrabil gepel slamozevnice in ji izpahlil levo roko v rami. — Franc Janežič, strojnik v deželni blaznici na Studencu, je vrtal z razbeljeno železno ostjo neki lesen dražaj, pri tem mu je pa izpodletelo ter se je zbodol v zapestje leve roke. Poškodba je težka. — Albert Mlekuš, 9 let star, begunec, sedaj vojaka sin, je na Breznici z najdeno ročno granato doma tolkel po mizi, vsled česar se je razpočila in mu poškodavala desno roko, obe nogi in desno oko. — Peter Karlž, železniški uslužbenec na tukajšnjem južnem kolodvoru, je v temi svojo službo opravljajoč, padel v neki kanal ter si zlomil levo nogo. — Valentin Pregelj, hlapec na Tržaški cesti, je šel po seno za živino. Pri tem se mu je pa lestva izpodmaknila, da je padel in si poškodoval desno ramo in rebra leve strani. — Silvester Homar, 12letni posestnik sin, se je gural na nekem trahlem tramu, ki se je zlomil ter ga udaril po nosu tako, da ga je nevarno poškodoval. — Jeronim Alojzij Pečnik, je v Pollakovi tovarni o. priliki, ko je natikal jermen na kolo stroja, padel raz lestev ter si poškodoval rebra leve strani života in hrbet. — Rafko K. s. tiskarniški vajenec, je hodil po obzidju struge Ljubljane, a pri tem je omahnil ter padel v strugo in si težko poškodoval levo nogo. — Franc Komar, 11 let star, sin mizarškega pomočnika, se je s skrajani po nesreči sunil v desno oko in si ga nevarno poškodoval.

Park hotel »Imperial«, prej »Mallner« na Bledu, pride, kakor posnemamo iz uradne »Lab. Ztg.«, na dražbo dne 24. aprila 1917 na lieu mesta. Cenilna vrednost znaša 305.903 K 30 v. vstevši hotelsko opremo v cenilni vrednosti 52.917 K 90 v. Najnižji ponudek znaša 195.729 K 88 v. K hotelskemu posestvu spadajo št. št. kava, travniki in gozd.

— Dva dobrodelna koncerta se priredita htri v nedeljo v kavarni »Union«. Začetek prvega koncerta ob 4. uri popoldne, drugega ob 8. zvečer. Vstopnina za en koncert 1 K 50 v. v korist zaklada soške fronte.

— Iz vstopnice državnega šolskega ministrstva.

vi, skupno 21 parcel, zlasti gozdovi so obsežni, z mladim drevjem lepo zaraščeni in ležijo v bližini glavne ceste. Natančnejši podatki pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici. Pojasnila daje tudi gospa Ivana Pečnik (gostinja pri Urbančku) na Posavju.

— Henny Porten in Olaf Fönnis igra ta danes do ponedeljka v tukajšnjem Kino Idealu. Prva v izborni trodejanjski veseligrigi »Roparjeva nevesta, zadnji v drami »Večni noč ubožal«. Ta spored je tudi mladini primeren. Predstave kot navadno od 4., ob nedeljah od 3. ure dalje.

Aprovizacija.

+ Iz seje mestnega aprovizacijskega odbora, dne 30. marca 1917. Urad za prehrano ljudstva je nasvetoval občinam in drugim gospodarskim korporacijam, da si že sedaj preskrbe dobavo prihodnje letine krompirja. Skleniti je s posestniki pogodbe, da so obvezani dobavljati krompir v jeseni tekočega leta po K 21— za 100 kg. Pogodbe se mora predložiti c. kr. deželni vladi najkasneje do 30. aprila. Mestna aprovizacija sklence poskusiti, da se zaveže posestniki k dobavi. Ako se akcija v polnem obsegu obnese, bode velike važnosti za preskrbo ljubljanskega prebivalstva s tako neobhodno potrebnim živilom, kot je ravno krompir.

V tekni je obširna akcija za preskrbo živil revnejšim slojem. Pomagati se hoče slabo situiranemu prebivalstvu v mesecih april, maj in junij, ko je pričakovati največje pomanjkanje vseh živil. V to svrhu se bode razdelilo v večjem obsegu meso po znatno znižanih cenah in se je deželni vladi za Kranjsko stavil na razpolago znesek 1.200.000 K. Če se hoče Ljubljani res pomagati, mora dobiti od tega zneska najmanj 600.000 kron, da je mestna aprovizacija v položaju, vsaj nekoliko organizirati preskrbo revnejšega ljudstva s ceninim mesom. V prvi vrsti je nasloniti vso to akcijo na že obstoječo ubožno preskrbo mestne aprovizacije. V ubožno preskrbo je že dosedaj sprejetih okoli 1300 družin s 6000 osebami in sestavljen natančen kataster o njihovih gmočnih razmerah. Za sprejem v ubožno preskrbo bi bil uveljavljen princip, da imajo pravico samo one družine do ceninega živil, kjer na posamezno osebo ne odpade več kot eno krono dnevnih dohodkov in ima družina skrbeti najmanj za dvoje nepreskrbljenih otrok. Navzlic tej strogi omejitvi je še vedno 400 prošenj nerešenih, ker so bila aprovizacijska sredstva omejena. V aprovizacijski akciji so odobrili največji ljubljanski reveži in tem se bode že prihodnji teden prišlo na pomoč z razdelitvijo ceninega mesa. Razdeljevalo se bode po 10 dkg na osebo teletjega ozir. svinjkega mesa po zelo znižanih cenah. Drugo delo te nove akcije je, razširiti že obstoječi kataster najpotrebnejših še za 6000 oseb. Izvršitev novega katastra se poveri sedanjemu odseku ubožne prehrane, ki bi se pomnožil z zastopnikom deželne vlade, deželnega odbora, deželnega mesta za dobavo klavne živine in z zastopniki konsumentov. Končno bi bilo pritegniti akciji za preskrbo s ceninim mesom še slabo situirane uradniške rodbine. Vsega skupaj bi se podpiralo približno 15.000 v Ljubljani stanujočih oseb in bi bil približno trošek akcije samo pri oddaji ceninega mesa mesečnih 180.000 kron. Neobhodno potrebna bode nadalje tudi naloga oddajati najrevnejšim tudi mast po znatno znižanih cenah. Samo ob sebi umljivo pa je, da se ne bode smela dobavljena živina za opisano akcijo vsteti v kontingent Ljubljane, ker bi bili zopet težko prizadeti oni sloji, ki pri akciji ne pridejo v poštev.

Društvo za bolne na pljučih »Viribus unitis« se naprosi, da ponudi mestni aprovizaciji svojo obširno posestvo v Golniku pri Trzinu v obdelovanje. Zasadi bi se lahko najmanj 50 vagonov krompirja. Aprovizacija takoj prouči, če bi bilo mogoče obdelati svet in zasadiiti krompir. — Pričakuje se večjo množino krompirja s Poljskega in ga je deželni vladi nakazana za Kranjsko 190 vagonov.

Pretekle tedne je oddala mestna aprovizacija 5000 strankam 4 vagona krompirja. Vse te stranke nimajo v zalogi niti kilograma krompirja in je pomanjkanje vedno bolj nevzdržljivo. C. kr. deželno vladno se ponovno prisi, da takoj preskrbi Ljubljani krompir.

Prihodnji teden se razdeli na močne karte po 1/4 kg kornuzne in 1/4 kg pšenične moke za osebo. Jaje ima mestna aprovizacija sedaj večjo množino na razpolago. Prihodnji teden se razdeli zopet jajca po vseh okrajih proti močnim izkaznicam, na karto po 5 kosov.

Jajca se prodajajo v vojnih prodajalnah in se podrobneje razdelitveni načrt objavi na drugem mestu.

Izkazala se je najnujnejša potreba, da aprovizacija v lastni režiji oddaja teletje in prašičje meso gostilničarjem in zavodom, ker je na ta način mogoča pravilna razdelitev in uspešna kontrola nad oddanim mesom. Deželno mesto za dobavo klavne živine se zato prosi, da od slej odda 1/3 za Ljubljano določenih prašičev mestni aprovizaciji. Od prašičev pridobljeni špeh odda mestna aprovizacija proti potrebnim potrdilom strankam po 1 kg vsak ponedeljek dopoldne v cerkvi Sv. Jožefa. Mesarji so do danes izvažali vse prašičje meso iz mesta, tako da je ostal ljubljanski trg popolnoma prazen in prebivalstvo niti za najnujšo potrebo ni moglo dobiti prašičje meso. Mesarjem se znova najstrožje naroči, da morajo vse prašiče, kakor tudi teleta razprodati na drobno na trgu. Ako mesarji ne bodo v polni meri izpolnili naročila mestne aprovizacije, se jim sploh odvzame prodaja prašičjega in teletjega mesa.

Zaloga 1.100 kg prekajenega prašičjega mesa se prihodnji teden razdeli pri ubožni akciji revnim slojem po 3 krone za kilogram. Mestna aprovizacija kupi 1 vagon zelja, ki se bode na drobno razpečevalo v vojnih prodajalnah.

Skuša se nakupiti 1 vagon mila in zagotoviti tukajšnjim gostilničarjem 526 hektolitrov zaseženega vina.

Ze lanske leto je bilo čutiti na ljubljanskem trgu veliko pomanjkanje zelenjave. Izven ljubljanskih kupci so na trgu preplačevali zelenjavo in jo izvažali v tržnih dneh po cele vagonne. Mestna aprovizacija sklence naprositi c. kr. deželno vladno, da se vso v Ljubljani pridelano zelenjavo zaseže v korist mesta in mestno aprovizacijo pooblasti, da prepreči vsak izvoz dokler ne bodo krite potreščine mestnega prebivalstva.

Oddaja špeha v cerkvi sv. Jožefa. Občinstvo že celo zimo toži, da ne more priti na mesarskem trgu do špeha. V resnici so mesarji največ tega blaga spravili pod roko v promet in pri tem najbolj oblagodarili tržaške in druge prekupce. Glavna sezona za špeh je sicer zamujena, vendar pa prihaja še vedno nekaj prašičev na ljubljanski trg. Vsled tega je špeh, ki prihaja tako v Ljubljano tem bolj dragocen. Da se omogoči nakup špeha vsaj tistim strankam, ki so brez vsake najmanjše zaloge in ki so vsled tega primorani živjeti nezabljeno jed, je sklenil mestni aprovizacijski odsek, da bo začela mestna aprovizacija oddajati špeh in sicer 1 kg na rodbino. Prvi špeh se bo oddajal v prihodnji ponedeljek, dne 2. aprila od 10. dopoldne naprej, in sicer 1 kg à 9 K. Umevno je, da se bo oddajal špeh le na karte za mast. Kdor pa hoče dobiti špeh, naj prinese s seboj še vse krušne karte, na katere se bo sprti pritiskala štampilja ter potrdilo hišnega gospodarja, da je stranka res brez vsake zaloge masti. V ponedeljek pride na vrsto II. in III. krušni okraj in oddalo se bo kakih 700 kg špeha. V ponedeljek pridejo na vrsto tudi tiste stranke, ki so dobile za 1 kg špeha v mestni aprovizaciji zadnje dni posebna nakazila. Prodaja se bo nadaljevala običajno vsak ponedeljek prihodnjih tednov. Občinstvo se naproša naj ne hodi po ta špeh, ako ni res v stiski in potrebi. Sram naj bi ga bilo, kdor v teh hudih časih ne imel v sebi toliko človeškega sočutja, da bi prišel po špeh, ne da bi bil v obupnem položaju.

Razdelitveni načrt za jajca. Mestna aprovizacija ljubljanska bode prihodnji teden prodajala v vojnih prodajalnah jajca. Strankam se bode pri nakupu izkazati z močnimi izkaznicami in odpade na osebo po 5 kosov. Cena jajc je 32 vin. kos. Povdarja se pa, da imajo pravico do nakupa jajc izključno le v Ljubljani stanujoče družine.

I. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Šolskem drevoredu, Mahrova hiša. V ponedeljek, dne 2. aprila pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 1 in popoldne št. 2 in 3.

II. okraj dobi jajca v vojni prodajalni na Starem trgu. V ponedeljek, dne 2. aprila pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 4 in popoldne št. 5. Dne 3. aprila, dopoldne št. 6, popoldne št. 7. V sredo, dne 4. aprila dopoldne izkaznice št. 8.

III. okraj dobi jajca v vojni prodajalni Rimska cesta št. 5. V ponedeljek, dne 2. aprila pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 9 in popoldne št. 10. V torek, dne 3. aprila pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 11, popoldne št. 12. V sredo, dne 4. aprila dobe jajca dopoldne izkaznice št. 13.

IV. okraj dobi jajca v vojni prodajalni Gosposka ulica. V ponedeljek, dne 2. aprila pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 14, popoldne izkaznice št. 15. V torek, dne 3. aprila

pridejo na vrsto izkaznice dopoludne št. 16, popoldne št. 17. V sredo, dne 4. aprila dobe jajca dopoludne izkaznice št. 18.

V. o kraj dobi jajca v vojni prodajalni Prešernova ulica. V ponedeljek, dne 2. aprila pridejo na vrsto dopoludne izkaznice št. 19, popoldne izkaznice št. 20. V torek, dne 3. aprila pridejo na vrsto dopoludne izkaznice št. 21, popoldne izkaznice št. 22. in 23.

VI. o kraj dobi jajca v vojni prodajalni Prešernova ulica. V sredo, dne 4. aprila pridejo na vrsto dopoludne izkaznice št. 24, popoldne izkaznice št. 25. V četrtek, dne 5. aprila pridejo na vrsto dopoludne izkaznice št. 26, popoldne izkaznice št. 27 in 28.

VII. o kraj dobi jajca v vojni prodajalni v Spodnji Šiški, Celovška cesta (poleg cerkve). V ponedeljek, dne 2. aprila pridejo na vrsto dopoludne izkaznice št. 29, popoldne izkaznice št. 30. V torek, dne 3. aprila pridejo na vrsto dopoludne izkaznice št. 31, popoldne izkaznice št. 32. V sredo, dne 4. aprila pridejo na vrsto dopoludne izkaznice št. 33. VIII. o kraj dobi jajca v vojni prodajalni v šolskem drevoredu (Mahrova hiša). V torek, dne 3. aprila pridejo na vrsto dopoludne izkaznice št. 34, popoldne izkaznice št. 35. V sredo, dne 4. aprila pridejo na vrsto dopoludne izkaznice št. 36, popoldne izkaznice št. 37. V četrtek, dne 5. aprila pridejo na vrsto dopoludne izkaznice št. 38, popoldne izkaznice št. 39 in 40. IX. o kraj dobi jajca v vojni prodajalni na Starem trgu. V sredo, dne 4. aprila pridejo na vrsto dopoludne izkaznice št. 41 in popoldne izkaznice št. 42.

+ Prodaja moke se vrši od ponedeljka 2. aprila dalje. Na vsakih desnih 10 odrezkov se dobi 1/4 kg pšenične moke za kuho, kilogram po 66 vin., in 1/4 kg koruzne moke, kilogram po 52 vinarjev.

+ Oddaja telečjega mesa za revnejše sloje. V sredo, dne 4. aprila, bo začela mestna aprovizacija oddajati za revnejše sloje telečje meso po znižanih cenah. Za sedaj se bo oddajalo meso le tistim, ki so zapisani v mestni vojni prehrani in katerih dohodki na dan in osebo ne znašajo okroglo več kot eno krono. Med temi bodo oni, ki imajo dohodkov na dan in osebo le 50 vin., še posebno vpoštevani in se bo tem oddajalo meso 1 kg à 1 K, drugim pa 1 kg à 2 K. Na vsako osebo se bo oddalo le 10 dkg mesa. Prizadete stranke naj pridejo po meso v sredo popoldne od 3. naprej. Prinesti imajo s seboj rdeče nakaznice za meso. Posebnih vabil aprovizacija ne bo razpošiljala.

+ Prodaja saharina. Glavni založniki za monopolne sladine niso prejeli še do danes nikakega blaga in utegne najmanj še kak teden dni trajati, da isto dospe. Sploh imajo pa glavni založniki nalog v prvi vrsti preskrbeti s saharinom kavarnarje in one obrtnike, ki vsled nove odredbe glede uporabe sladkorja tega ne bodo smeli v prihodnje rabiti, potem pridejo šele privatna gospodarstva na vrsto. Po došlih informacijah pride začetkom le omejena množina monopolnih sladlin v promet, sčasom šele bo mogoče vsem željam vstreti. Občinstvo naj blagovoli to vpoštevati in naj se ne zalaga v začetku po nepotrebnem, ker se ni bati, da bi saharina zmanjkala, samo ob sebi je umevno, da ga v tako kratko omejenem terminu ni bilo mogoče toliko izdelati kolikor bi ga posebno začetkom občinstvo rado imelo, v Avstriji je bila produkcija saharina malenkostna, bili smo večinoma navezani na uvoz iz Nemčije in Švice. Nekateri naročujejo že danes pri glavnih zalagah kar na cele kilograme saharina, najbrž nimajo dotičniki še pravega pojma o ceni in sladinli vrednosti saharina. En kilogram saharina ima sladilno vrednost 550 kilogramov sladkorja in stane, ker za enkrat večjih zavrtkov še ni normiranih 600 kron. V privatnem gospodarstvu torej pač nikdo takih množin ne bo mogel rabiti. Kavarnarji, slaščičarji, sodovičarji itd., ki rabijo saharin v obrtnih svrhe, dobe istega po ceni, ki je določena za prodajalce na drobno, potrebujejo pa v ta namen dovoljenja finančne oblasti, kjer prejmejo tudi dobavne knjige in naročilne liste s katerimi šele si zamorejo pri glavnem založniku preskrbeti sladilne snovi. Iste si morajo ravnato kot preskrbeti lekarnarji kot razpečevalci saharina na drobno, ker le na podlagi predpisanih naročilnih listov se zamorejo naročila pri glavnem založništvu izvrševati. Vse tozadevne listine in tiskovine dobe se pri c. kr. davkarjih in finančnih stražah. Razmotriva se sedaj tudi okolnost, da bi v večjih krajih kjer ni nobene lekarne ali pa je ista preoddaljena smeli tudi trgovci oziroma tobačni trafikantje prodajati monopolni saharin. Vsekako se bo občinstvo potom dnevnikov obvestilo, kodaj da se

prične prodaja monopolnega saharina.

+ Nove cene za govejo živino. Z ozirom na odlok c. kr. poljedelskega ministrstva z 12. marca 1917 izdala je c. kr. deželna vlada v Ljubljani 19. marca 1917 naredbo glede najvišjih cen za klavno govedo. S to naredbo so bile dosedaj veljavne najvišje cene za klavno govedo nekaj zvišane in sicer tako, da je najvišja cena za I. kakovost pri volih 3 K 50 v, za II. kakovost 3 krone, za III. 2 K 50 v kg žive teže. Za krave I. kakovosti 3 K 10 v, II. 2 K 70 v, III. 2 K 30 v kg žive teže. Za telice in bike I. kakovosti 3 krone 30 v, II. 3 K, III. 2 K 40 v kg žive teže. Za koščeno živino pa so najvišje cene 1 K 80 v za kg žive teže. C. kr. poljedelsko ministrstvo je izdalo tudi natančen predpis, kako se ima kakovost posameznih vrst živine oceniti ter je izreklo v svojem odloku z 12. marca t. l., da mora dati živina I. kakovosti najmanj 50% mesa od žive teže. Izrekom pravi c. kr. poljedelsko ministrstvo, da kakor skušnja uči, sedaj živine I. kakovosti skoro ni več najti ter jo je dobili le v obratih poljedelskih industrij, t. j. pri cukrarnah, pivovarnah itd. Naravnost slučaj pa je, ako se dobi živina I. kakovosti pri navadnih kmečkih gospodarstvih. C. kr. poljedelsko ministrstvo pravi v svojem imenovanem odloku tudi, da se kot živina I. vrste oziroma kakovosti ne more smatrati razmeroma najboljše živina, ki se najde v deželi, nego da je treba I. kakovost absolutno dognati. Kot živino II. kakovosti smatrati je živino, ki je dobro spitana in zelo mesnata. Kot živino III. kakovosti smatrati pa je živino, ki je naravno rejena, čeprav ne posebno debela, vendar pa še mesnata. Kot koščeno živino pa je smatrati vidno skumrano živino, ki se sploh ne more imenovati klavna. To kvalifikacijo je izdalo c. kr. poljedelsko ministrstvo ter je toraj od ministrstva predpisana. Zgoraj imenovane cene so v smislu imenovane ministrskega odloka smatrati kot najvišje cene, višje se živina sploh ne sme plačevati ter bi bilo to kaznivo. »Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine« pa je v prid živinorejcem na Kranjskem napravilo pri II. kakovosti, torej pri res lepi živini še 2 stopnji glede cen za to, da pride temveč živine lahko pod II. kakovost, mesto da bi ostala pod III. Vole II. vrste a) se torej plačuje po 3 K, II. vrste b) 2 K 75 v, krave II. vrste a) se plačuje po 2 K 70 v, II. vrste b) 2 K 50 v, telice in bike II. vrste a) 2 K 85 v, II. vrste b) 2 K 60 v kg žive teže. Kot II. vrsto a) je smatrati dobro spitano živino, ki da 46—48% mesa od žive teže. Kot tako živino je smatrati torej splošno najboljše živino, ki se nahaja sedaj pri nas. Živina II. vrste b) je nekoliko lažja, vendar pa dobro rejena in res mesnata. Ostale kvalifikacije seveda ostanejo.

+ Dražilci in navijači cen na fronto! Iz Budimpešte poročajo: Vojaška oblast je zahtevala od mestnega magistrata seznam vseh tistih oseb, ki so bile radi draženja oziroma navijanja cen že najmanj dvakrat kaznovane. Dotični bodo postavljeni pred posebno komisijo in poklicani v vojaško službo.

Razne stvari.

* »Krvava žrtev« je naslov drame, ki jo je v sedanjem vojnem času utegnil spisal berlinski župan.

* Svojega ljubčka je ustrelila. V Milanu je v neki vojašnici grofica Milani, ki je delovala pri Rdečem križu, ustrelila svojega ljubčka poročnika Stoppanija, na to je sama sebe smrtno ranila.

* Jermena za tovarne so danes redka stvar in težo jih je dobiti. Gospod Izrael Trompeter z Dunaja si je pa znal pomagati. Najel je pri Kitzbichlu na Tirolskem dva tatova, ki sta ukradla troje jermen v vrednosti nad 20.000 kron. Toda slučaj je nanesel, da so vjeli tatova in jermena in spravili pod ključ tudi gospoda Izraela Trompeterja.

* Ustavljena preiskava. Pred nekaj meseci so v Činkoti kraj Budimpešte našli več sodov, v katerih so bila potlačena trupla različnih umorjenih in oropanih deklet. Izkazalo se je, da je bil morilec klepar Bela Kiss. Preiskava je dognala, da je Bela Kiss najbrž padel pri Valjevu in zato je bila preiskava sedaj ustavljena. Zato je bila ustavljena tudi preiskava proti Ivanu Nagyju, ki je bil obdolžen sokrivde na storjenih umorih, proti kateremu na preiskavo ni mogla dobiti nikakih dokazil.

* To je napitnica. V Berlinu je prišel neki veleposelnik z dežele in je pri odhodu vprašal hotelsko osebo, če ji je ljubše, da ji da napitnino v denarju ali v živilih. Vsi so se z navdušenjem izrekli za napitnino v ži-

vilih. Veleposelnik je daroval prvega natakarja 25 kg krompirja, sobarici funt surovega masla, drugemu natakarju 12 jajc in portirju dva para klobas. Takega veselja v hotelu še ni bilo in vse hotelsko osebje je kričalo za odhajajočim veleposelnikom, naj vendar kmalu pride — seveda zopet v ta hotel.

* Senzacionalna obravnava na Dunaju. Obtožnica proti milijonarju in bančnemu ravnatelju dr. Kranzu in tovarišem pravi, da je vojno ministrstvo julija 1916 storilo korake, da preskrbi za armado pivo. Ministrstvo je sklenilo z dr. Kranzem pogodbo, da preskrbi 175.000 hektolitrov piva in sicer navadno pivo po 47 K in plzensko po 52 K. Dr. Kranz je na to ustanovil »centralo za nakupovanje piva za vojno ministrstvo«, ki naj bi bila izvršila vse kupčije s pivom. Dr. Kranz pa naj bi dobil 5 odstotkov provizije od nakupne svote. »Centrala za nakupovanje piva« ni bil kak samostojen pravni subjekt, nego je bil dr. Kranz cela centrala sam. Dr. Kranz je to pogodbo z vojnim ministrstvom in svoje stališče kot bančni prezident zlorabil na ta način, da je med sebe in med izdelovalce piva pomaknil depozitno banko ter s tem banki in sebi pridobil velike profite, pivo pa znatno podražil. Vodstvo centrale za nakupovanje piva je izročil dr. Kranz pivovarniškemu ravnatelju iz Plzna dr. Freundu. Centrala je pa bila že po dveh mesecih le pomoček, da bi organi depozitne banke mogli delati velike blagovne kupčije in si napraviti velike dobičke. Začetkom septembra je dr. Kranz naročil dr. Freundu naj kupi kolikor mogoče piva pod roko, a na ime depozitne banke in je potem ta banka pivo razprodajala veletržcem. Ministrstvo je hotelo, naj se pivo spravi v uporabo. Kranz je pa vmaknil depozitno banko vmes, da bi napravil večji dobiček in je res ceno piva povišal po 100 odstotkov. S to prodajo piva je napravil dr. Kranz do 28. decembra t. l. 871.799 K 93 v čistega dobička. Razen te kupčije s pivom, je uganjal dr. Kranz tudi še druge kaznive blagovne kupčije, ki so bile vse spekulacijskega značaja. Obtoženi dr. Kranz je zatrjeval pri zaslišanju, da se njegovih desetih prstov ni prijel niti vinar zaslužka iz teh kupčij, da je ravno on »sprožil celo vrsto akcij za retabiliranje Avstrije« in da je prezident različnih državnih central. Toda tekom zaslišanja je dr. pravdnik dr. Kazal izjavil, da so vsa opravčevanja dr. Kranza neutemeljena. Koj na to je sodni predsednik na podlagi pisma depozitne banke o najdenih pismih na dr. Kranza dokazal, da je bil dr. Kranz o inkriminiranih kupčijah natančno podučen. Tu di obtoženi dr. Freund se je delal popolnoma nedolžnega. Dr. pravdnik je omenil zvezo dr. Freundu s ritmoistrom v vojnem ministrstvu Hugonom pl. Lustigom in je prečital dve Freundovi pismi Lustigu. Freund je izjavil, da mu ni ritmoister nikakih uslug izkazal in da mu je le za razna pojasnila poslal v Božiču dozo. Na vprašanje zagovornika dr. Pressburgerja, zakaj je bil dr. Freund iz depozitne banke ven vržen, je dr. Freund odgovoril, da mu je bilo naročeno, otvoriti sindikatni račun, pri katerem bi bil bankir baron Reitzes udeležen s 60%, depozitna banka pa s 40%, in na kateri račun naj bi se zapisali vsi dobički iz kupčije s pivom. Ker dr. Freund tega naročila ni izvršil, je bil iz banke ven vržen. Po zaslišanju drugih obtožencev je prišel zopet na vrsto dr. Freund. Ta je izpovedal, da je nastalo v Depozitni banki silno razburjenje, ko je prišlo na dan, da je bil v banki narejen separaten račun za Depozitno banko in za barona Reitzesa, da se s tem skrije dobiček in kako so bili uničeni v banki važni dokumenti. Svoji ženi je obtoženec že tedaj rekel, da bi bila njegova dolžnost vsotvar naznaniti državnemu pravdniku. Dr. Kranz je Freundu tožil, da ga baron Reitzes izkorišča, a če bi se vdal, da bi nastal tako velikanski škandal, kakoršen je bil z generalnim ravnateljem Hahnom. Končno je Freund povedal, da mu je ravnatelj Schönwald ukazal prenesti na sindikatni račun tudi račun dveh uradnikov Löwa in Feliksa. Državni pravdnik si je pridržal pravico, izjaviti iz tega priznanja posledice, ker je možno, da se je zgodilo ogoljufanje delničarjev. — Kot priča je bil zaslišan sekcijski šef v vojnem ministrstvu Jarzebecki. Ta je potrdil, da kupčija s pivom ni bila sklenjena z dr. Kranzem, nego z Depozitno banko. Nakupovalnica piva je bila ekspozitura Depozitne banke. Jarzebecki je izjavil, da je bil Kranzu hvaležen, da je preostalo pivo sam prevzel, ker je s tem prihranil vojnemu ministrstvu 5% komisijske pristojbine. Na vprašanje državnega pravdnika, če bi bilo vojnemu ministrstvu sprejelo 200.000 kron, če bi bilo vedelo, da je dobi-

ček pridobljen z navijanjem cen, je sekcijski šef odgovoril, da gotovo ne. — Obravnava se bo še nadaljevala.

Po boleznih srca in krvnih cevih se z uporabo naravne »Franz Josef« grenčice povzroči hitro izpraznenje črevesa. Prof. Bamberger, pisatelj klasične knjige o srčnih boleznih, je na dunajski kliniki udeležil, da je Franz Josef grenčica zelo učinkovito salinsko odvajilo, ki tudi pri dalji uporabi nima zlih posledic.

Darila.

Darila Rdečemu križu. F. in H. gozdarski mojster Sonnbichler v Trzinu 50 K; robina Maks Krennerjeva v Gradcu 50 K; orožniški stražmojster Valentin Legat v Zagorju nadaljne zbirke 60 K; depozitni urad v Ljubljani od zapuščinske maše Zdenkova Praki 70 vin.; dr. Karel Lobenstein 10 K; Jožef Mottewebler 10 K; Ivan Jakše 20 K; J. Manfreda 10 K; Bogdan Kočonda 10 K; Pavla Kočonda 10 K; Ana Schwegler 2 K; Oton Veronac 10 K; Ivana Novak 20 K; J. M. 20 K. — Mesečna darila v marcu t. l.: konceptni uradniki finančne prokurature 18 K 47 v; Ivan Černe, nastanitveno odškodnino oddelka profesionistov 5 A. Z. 15 K; učno osebo učiteljskega 13 K 80 v; konzistorijalni svetnik profesor dr. Franc Perné 10 K; okrajni nadkomisar v p. Jožef Klein 2 K.

Obledo so darovali. Neimenovana, Ljubljana; N. Knez, cerkovnik pri nunah, Ljubljana; M. Lenger, Ziri; Milka Langus, Šoštanj; pl. Ulm, Klingensfels p. St. Margareten; Franc Strukelj, Grahovo ob Bači; župni urad v Soči, p. Trbiž; Neimenovani; Fani Birtič, Laverca pri Ljubljani; Marija Plosar, Rateče, Zidani most; Neimenovani, Ljubljana, 1 zimsko suknjo; ga. Nimanova; Marija Arko, Otavice, p. Ribnica; dr. Jere, prof. škof. zavodov v St. Vidu.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela povodom 60letnice poroke g. Ivan Jurca iz Gorenj pri Postojni 100 K, G. jubilar je podaril 50 K, sorodniki in povabljeni pa 60 K. Tudi C. M. družba prav iskreno čestita g. Jurcu k izrednemu jubileju. — Moška C. M. podružnica je nakazala glavni družbi 100 K, katere je daroval g. Ig. Kovač o priliki odlikovanja z zaslužnim križcem za zasluge v civilni službi. Plemenitemu narodnjaku iskrena hvala! — M. podružnica v Mariboru je nakazala 45 K 54 v i. s. narodni davek za svečan 11 K 40 v, za sušec 11 K 40 v in iz nabiralnika v Narodnem domu 22 K 74 v. Hvala!

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »zavod za v vojni oslepele voljake«: Dr. Andrej Kuhar, c. kr. notar v Litiji 5 K, iz poravnave Petje

in c. kr. okrajna sodnija v Mokronogu 55 K. Skupaj 60 K.

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Obersnel France, četovodja iz Divače 3 K in Soba Janez, topničar iz Zdol 3 K, nahajajoča se na bojišču pozdravljata vse znanee in prijatelje ter jim voščita vesele velikonočne praznike in Dragotin Sirec iz Celja III/87 nad. stotinja 60 K, nabral v vesele družbi na »Mestnem trgu«. Skupaj 66 K.

Za »Glasbeno Matice«: Gospa Rosy pl. Bleiweis - Trsteniška 20 K, mesto venca na krsto njenega dolgoletnega učitelja g. prof. Gerbiča. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 29. marca: Fran Gerbič, ravnatelj »Glasbene Matice«, 77 let, Jurčičev trg 1. — Karel Vertschig, rejenec, 16 mesecev. — Ana Furlan, tesarjeva hči, tri leta in pol. — Vinko Kante, rejenec, 15 mesecev, vsi trije Bohoričeva ulica 29. — Ana Markovič, hči delavca, 3 leta, Karolinska zemlja 8. — Marija Kos, užitkarica, 83 let, Črna vas 26. — Mustafa Halli-ović, lovec.

Dne 30. marca: Oton Kolenc, rejenec, 5 mesecev, Dolenjska cesta števil. 12.

V deželni bolnišnici:

Dne 27. marca: Neža Kaplja, hišnica, 67 let. — Marija Klemenc, zasebnica, 77 let.

Dne 28. marca: Fran Nežič, vratar južne železnice in posestnik, 60 let. — Viktor Dolinar, čevljarški pomočnik, 29 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

VELIKONOČNI ROKAVICI
IN DUBENI

Velika izbira rokavic in raznovrstnih parfemov

O. BRAČKO
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 12.

Brez posebnega obvestila.

Redbina Jensko naznanja pretužno vest, da je njen nad vse ljubljani sin oziroma brat in nečak, gospod

Avgust Jensko

učitelj na Bledu

v petek ponoči po dolgi mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere boguvedno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v ponedeljek, dne 2. aprila ob 2 uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. 1067

LJUBLJANA GORJE pri Bledu, 31. marca 1917.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Anton Bajec
umetni in trgovski vrtnar
vse vrste cvetlične in zelenjavne sadrave

cvetlični salon
samo Pod Trančo št. 2
poleg Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.
Izdolovanje šopkov, vencev, travov i. t. d.
Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Delniški kapital K 60.200.000—
Rezerva „ 17.000.000—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. okt. 1916:
K 143.241.140—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864.

Vogel Marija trg-Sv. Petra cesta (v bližini „Assicurazioni Generali“).

Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevno vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zredanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Izročilke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon številka 41

Krojači

dobro izurjeni za bluže, dolge in Breeches hlače, se sprejmejo takoj proti dobri plači.

Vpraša se pri tvrdki Back & Fehrl, Stari trg 8.

STROJI za valjenje

preskrbe vsako gospodinjstvo z mesom in jajci.

MLINI za kosti

za pripravo piče, ročni obrat ali s silo, se najboljši kupijo naravnost pri NICKERL & Co. Inzersdorf pri Dunaju. Zahtevajte veliki katalog, učna knjiga št. 31, proti 1 K v znamkah. 727

Modni salon
Stuchly-Maschke
Židovska ulica št. 3.
Dvorski trg 2.
Ljubljana.

Prilporeča cenj. damam tu in na
deželi na Dunaju osebno izbrane

novosti

krasnih klobukov

in čepic

finega okusa za dize in deklice.

Pocuravila se sprejemajo.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Solidno blago — nizke cene.

Knjigovodkinja

dobra moč, se sprejme v
kartonažni tovarni IVAN

1025

BONAČ, Ljubljana.

HENRIK WEISZ,
Nagysallo, Kom. Bars, Ogrsko.

Ustan. 1910. Postavno protokolirana.
Dobavlja po povzetju spodaj označene čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ne morem postreči. Par ženskih čevljev K 35.—, K 40.—, K 45.—, K 50.— in K 55.—, par čevljev za strapace (bakanče) K 50.—, K 60.— in K 70.—, par možkih čevljev K 45.—, K 50.—, K 55.— in K 60.—. Otroški čevlji vsake velikosti in zelo poceni. Doza kreme za čevlje 1 krona

Podplati

se ohranijo, če se na nove ali malo ponošene čevlje pritrdijo nabitki iz usnja.

Za en par z žebelčki cena

za otroke	za dame in dečke	za gospode
26—35	36—42	40—46
K 1.20	K 1.50	K 1.80

Dobe se v zalogi čevljev „PEKO“
PETER KOZINA & Co., Ljubljana,
Breg, nasproti Sv. Jakoba mostu.

blagajničarka

ali knjigovodkinja išče stalno službo. — Kdo, pove upravništvu „Slovenskega Naroda“. 1015

prodajalec ali prodajalka

za prvovrstno manufakturno trgovino v Ljubljani. Sprejme se le prvovrstna moč z že večletnim službovanjem v mestu ali v kaki veliki modni trgovini. Ponudbe na „Poštni predal št. 35, Ljubljana“. 1029

Prej v **F. Batjel** Prej v
Gorici. Gorici.
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Moška in ženska
dvokolesa
s stare pnevmatike.

Živalni stroji, gramofoni,
električne žepne svetilke že
kompletne od 2 K.

V zalogi vedno par tisoč.
Najboljše baterije.

Posebno nizka cena za preprodajalce
Pisarna naročila se takoj izvrše.

dežnike
in solnčnike

domaćega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar
Ljubljana

Pred Skofljo 19 — Prečerna ulica 4.

Naznanilo.

Cenienemu občinstvu naznanjam, da sem z današnjim dnem

otvoril na Rimski cesti številka 16

pleskarsko in likarsko obrt.

Prosim slavno občinstvo za naročila za vsa v to stroko spadajoča dela, katera bom vsakdar najhitreje, najceneje in najsolidneje izvršil, ker imam še iz mirnih časov material prve vrste na razpolago.

JOSIP JUG,

stavniki in pohištni pleskar.

915

Perilo
za plesni zvon
v zalogi.

Izdelovanje nevestinskih oprem.

Perilo
za deteta
v zalogi.

Ustanovljeno 1866.

Mosko, damsko in otroško

perilo

lastnega izdelka

daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen
priporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti,
častniških uniformiranj, zavodov, samostanov i. t. d. v

LJUBLJANA

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica perila.

Motorni obrat.

Največje varovanje perila.

Najnoviši stroji.

Moški klobuki.

Priznana
najpoštenjša postrežba.

Posteljno perje, puh in kark.

Sportni predmeti.

Raka pri Krškem.

Dne 12. aprila t. l. ob 8. uri zjutraj se vrši na licu mesta pod jako ugodnimi pogoji prodaja

gradu Raka 3 gospodarskimi poslopiji.

Zraven spada 25 orahov gozda, 6 orahov vinogradov in približno 9 orahov vrhov in travnikov. Prodajalo se bode posamezne objekte po parcelah tudi gospodarska poslopja z deli vrta na zahtevo posebej, sprejmejo se pa tudi ponudbe za posamezne dele ali pa za vse posestvo. Proda se tudi stavbeni material, opoka (strešnik), strešni stol itd. iz nekaterih poslopj, ako se kupci oglašijo. Prodalo se bode tudi nekaj rastočih smrek.

Natančnejši pogoji se izvedo na licu mesta. Pismene ponudbe naj se naslovijo na: g. Ivan Modic, Nova vas pri Rakem do 10. aprila t. l.

Raka pri Krškem.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg številka 9. — Lastna hiša.

Najnovije KOSTUME Najnovije

BLUZE : Plašče, jope : **KRILA**
Zalne — domače obleke
Perilo, čepice, sportne
klobuke in stoznike.

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higijenično perilo in druge potrebščine za nevarjenčaka.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Stanje vlog koncem decembra 1916 K 134.404.739-75.

Glavnica K 40.000.000—.

Podružnica
v Ljubljani

Češka industrijalna banka

Stritarjeva
ulica št. 9.

Financiranje vojaških dobav. :: Lombardiranje blaga. :: Kredite za aprovizacijske nakupe.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Nakazila vojnim ujetnikom.

Male slike izza velike ruske revolucije.

Londonska »Times« je priobčila poročilo svojega v Petrograd poslanega posebnega izveščatelja o dogodkih v dnevih ruske revolucije. Seveda je vplivala cenzura, da je izgledala revolucija v tem poročilu kakor kaka idila; izpuščeni so vsi dogodki, ki bi znali kako slabo učinkovati. A kar je poročano, je vendar zanimivo. V izvodu povedano pravi članek:

Bilo je zgodaj zjutraj. Mesto je bilo popolnoma tiho in mirno. Že od včeraj sneži neprenehoma, a mestni šum se izgublja v tem snegu. Provoznična vlada je zasegla avtomobile in vozove in vse, kar je na kolesih, vozi živila. Vprašanje o preskrbi živila dela novi ruski vladi največje skrbi, priznati pa se tudi mora, da se vlada z največjo energijo trudi, da stvar ugodno reši. Transportni vagoni z moko prihajajo redno in nepretrgano in ljudstvu je zdaj mogoče, da izhaja brez pomanjkanja. Provincijalna mesta so dobila poziv, naj postavijo na trg žito in moko in odzvala so se zadovoljivo. Največja težava je s peko kruha, zlasti ker se mali peki ne upajo odpreti svojih prodajaln in svojih delavnic. Tudi restavracije so bile tri dni popolnoma zaprte in kdor ni imel te tri dni doma živil, je moral stradati. Mali gostilničarji in obrtniki zaslužijo posebno pohvalo, prav nič niso zvišali cen, nego revežem še pomagali.

Tako sem videl čajnico, na kateri je bil napis: »Semečani! Na čast velikemu dnevu svobode bodite mi dobrodošli gostje. Pojdite in pokrepite se, kar imam, danes vse zastoj.« Seveda je bilo v čajnici od jutra do noči vse polno ljudi.

Najbolj vzvišena je prisrčnost, ki je zavladala med meščani in med oficirji. Nobenega sledu več o prejšnji razliki med tema stanovoma. Videl sem pred prodajalno »kolbasnika«, ko je gospod mlademu generaladjutantu prodal klobaso. Ogovoril je visokega oficirja z »Vaše prevoshoditelstvo«, a oficir je odklonil ta naslov in dejal, da je samo generaladjutant po činu, sicer pa ruski državljani, kakor vsak »kolbasnik« in nič več.

V Tavriški palači se je pokazalo, kako tesno je zvezan oficirski zbor z meščanstvom. Vsa oficirska ekskluzivnost je izginila in oficirje je prevzel narodni in demokratični duh. V veliki dvorani, kjer so sicer seje državne dume, so sedeli oficirji ruskega elitnega zbora, gardnega polka Preobraženskoga in kraj njih so stali vojaki. Tu se je slavilo pobratimstvo med armado in dumo, v popolni slogi in z velikim navdušenjem.

Zelo zanimiv je bil trenutek, ko je tajna policija zasedla Tavriško palačo in tam dobila vse polno dokumentov. Posledica je bila prava gonja na ljudi, ki so bili osumljeni, da so imeli zveze z Nemci. Hišo starega ministra cesarske hiše, grofa Fredericksa, ki je bil vedno prijatelj Nemčije, je ljudstvo kar napadlo in jo razdejalo. Tudi so, civilisti in vojaki, ves dan iskali grofco Kleinmichl, ki je obdolžena, da je bila nemška vohunka. Grofica je bežala na kitajsko poslaništvo, a po dolgem iskanju so jo revolucionarji iztaknili, jo prijeli in jo odpeljali v zapor. Za nemškega vohuna je veljal tudi silno bogati in vplivni baron Stackelberg. Ko so se revolucionarji lotili njegove hiše, je baron Stackelberg začel streljati — ljudje so ga premagali in ga ubili.

Minister Protopopov je bil policijo tako organiziral, da bi bila lahko zadušila vsako vstajo v Petrogradu. A tudi policija je menda — vsaj deloma — simpatizirala z revolucionarji, kajti postopala je na različnih krajih jako različno in se končno umaknila.

Revolucija je zahtevala le malo žrtve. Vsi podporniki in pristaši starega režima so se poskrili in so izgubili vsako upanje, da bi še kdaj prišli na krmilo. Streljanje iz podstrešnih oken je skoro popolnoma ponehalo.

Vzrok angleškega poraza v Dardanelah.

Te dni se je angleški parlament bavil s ponesrečeno dardanelsko ekspedicijo in sicer na podlagi rezultata posebne preiskave, ki je bila z vso natančnostjo izvršena. Dogodki v Dardanelah leže že daleč za nami; navzlic temu je še danes zanimivo in podučno, izvedeti, kaj je bilo krivo, da se pred Dardanelami zbrana sila prve pomorske države ni mogla uveljaviti proti sprva gotovo le malo pripravljeni turški obrambi.

Preiskavo o ponesrečeni dardanelski ekspediciji je izvršila posebna, iz 10 članov sestojeca komisija, pod načelstvom nedavno umrlega lorda Cromerja. Komisiji so pripadali člani parlamenta ter kot strokovnjaki admiral May in feldmaršal Nicholson. Komisija je zaslila vse važnejše poveljnike in druge sodelavce pri velikem podjetju, izvedeni lorda Kitchenerja in njegovega štabnega šefa Fitzgeralda, ki sta utonila, predno sta mogla biti zaslišana. Preiskava se je raztezala na dogodke od 4. avgusta 1914 do 23. marca 1915, t. j. do dneva, ko je Anglija prvotno le mornariško akcijo proti Dardanelam definitivno opustila v prilog kombinirani akciji armade in brodogoja.

Poročilo komisije je ostra obtožba proti metodom angleškega vojevanja v prvih 6 do 8 mesecih ogromne borbe. Odgovornost zadene takratne vodilne moči: ministrskega predsednika Asquitha, vojnega ministra Kitchenerja in mornariškega ministra W. Churchillja, soodgovoren pa je tudi takratni prvi lord brodogoja admiral Fisher.

Napad na Dardanele je propagiral od vsega začetka minister Churchill, ki je sprožil v vojnem svetu dne 25. novembra 1914 to idejo kot »idealni načrt za obrambo Egipta«. Sprva se je nameravalo napasti Dardanele istočasno z morja in s kopnega. Dne 2. januarja 1915 je zahtevala ruska vlada angleško demonstracijo proti Turčiji in tako je postal Churchillov načrt aktualen. Lord Kitchener je tedaj izjavil, da ne more dati za ekspedicijo proti Dardanelam nobenih čet na razpolago. Vojni svet se je s tem zadovoljil ter ni storil ničesar, da bi omogočil za potrebno spoznano kombinirano akcijo. Ali pa je bilo brodogoje samo sposobno, izvesti veliko podjetje? Mornariška eksperta admiral Fisher in admiral Wilson si očitno nista vprašanja resno razmislila, privolila sta v ekspedicijo, katero sta smatrala le za eksperiment, mesto da bi bila svarila pred izvršitvijo, saj sta morala spoznati, da brodogoje brez podpore močne armade na kopnem ne bo ničesar opravilo.

Sklenil se je torej dne 13. januarja 1915 za prihodnji mesec napad brodogoja na polotok Galipoli »Carigradom kot ciljem«, odločitev pa ni uvedla skrbna presoja vseh faktorjev. Dardanelska komisija je mnenja, da bi bil skrbno pripravljen napad na kopnem in na morju dosegel svoj cilj ter imel za posledico velike politične in vojaške prednosti. Dne 16. februarja se je potem seveda sklenilo, zbrati čete v bližini Dardanel, dne 20. februarja pa je dal lord Kitchener sam, ne da bi bil to sporočil admiraliteti, za to določeni 29. diviziji protipovelje, s čimer se je transport čet z najtežjimi posledicami za podvzetje zakasnil za tri dolge tedne. Napad brodogoja se je ponesrečil in komisija je prepričana, da je bila po katastrofi dne 18. marca opustitev brodogojne akcije neizogibna.

Sedaj so se odločili za napad z armado. Toda kaj se je zgodilo? V odločilnih tednih od 19. marca do 14. maja se vojni svet sploh ni zbral. Torej isto, kakor prej, da se je zamudilo veliko podvzetje, razmotrivati z vseh strani. Glavno odgovornost nosi ministrski predsednik Asquith, ki vojnega sveta v odločilnih urah ni sklical.

Lordu Kitchenerju se očita, da svojega generalnega štaba skoro nič ni prišteval in da je hotel kljub preobilici dela storiti vse sam; tudi se graja pri lordu Kitchenerju, da prvemu mornariškemu lordu ni preostalo nič drugega, kakor da se svojemu ministru ne ustavlja ali pa da resignira.

Mnogo angleških listov, pred vsemi »Daily Telegraph«, pravi, da je dardanelska komisija brez pietete napram spominu ustvaritelja angleških milijonov vojsk. Toda nikakor ni misliti, da bi bila imela komisija predsojke napram Kitchenerju. Če je igral v dardanelski avanturi vlogo, ki morda škoduje njegovim velikim zaslugam, je to posledica značaja tega čudovitega moža. Njegov značaj je bila ponosna, neomajna volja, ki ni trpela ugovora. Redke so osebe, ki bi bile bolj samozavestne. Kitchener je bil tako prepričan o potrebi tajnosti vojaških sklepov, da ni hotel dati niti svojim tovarišem v vojnem svetu potrebnih informacij. »Treba je«, pravi poročilo, »da smo pravični nasproti živim in mrtvim.« Pozabiti se ne sme, kako odlično pozicijo v angleškem vojnem svetu je zavzemal takrat lord Kitchener. S tem se je opravičeval tudi minister Churchill, ki je izjavil, da sta bila Kitchenerjeva avtoriteta in prestiž tako velika, da se proti njegovim izrekom v vojnem svetu ni upal nihče polemizirati.

Tako zadene lorda Kitchenerja glavna krivda na nesreči pri Dardanelah, poleg njega pa Asquitha in Churchillja.

Zaloga morskoga Caraghee mahu, ki ga razpošilja M. Dežman v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6, ni več velika, vendar je upanje, da bo zadoščala do konca maja. Kdor se je že prepričal, kako izvrsten po okusu in blagodejen po učinku je nadomestek, pripravljen iz tega mahu, se z mahom lahko preskrbi, ker se hranjen na suhem prostoru, nikdar ne pokvari. (606—6)

LEPA POLT

obrazu in rok, ki jo občudujemo pri mnogih ljudeh, donaja njihovim lastnikom dvojni dobiček. V prvi vrsti je lepa, bela, mehka polt potrebna za zdravje vsakega telesa, ker le ta čistota in mehkoča omogočujeta nemoteno dihanje skozi polt. Dalje napravi lepota obraza in rok na druge

alčni umivalni prašek (boraksov prašek 1 K). Predvojne cene!

Buina rast las

ki vsak obraz napravi lepši, se doseže z gojitvijo las s Fellerjevim pristnim tanokinamizolom za rast las »Elsa«. En lonček št. 1 I K 60 h, močnejša vrsta št. II 3 K). To mazilo krepi lasišče, preprečuje plešo in predčasno osivost, povzroči novo rast las mladostne barve, krhke lase napravi mehke in elastične, da se jih lahko sčeše. Ono nima v sebi nobenih škodljivih snovi, vsled česar ima prednost pred škodljivimi izdelki, kakršne pogosto pripravljajo ljudje, ki niso lekar-nari. Za gojitev brk je Fellerjevo mazilo za brke (50 vinov). Naroti naj se naravnost pri

E. V. FELLER-u, lekarnarju Stabica E'na trg št. 238 (Hrvatsko).

Ne prezrite današnjega oglasa
»Srečkovnega zastopstva«!

V našem se odda s 1. majem

2 STANOVANJI

Večna pot, pod Rožnikom št. 208.
Več se izve v I. mads. pri A. Fatur.
1046

Forman

profi nahodu
Učinek presenečljiv! Pušica 40 vin.

Najugodnejši dar vojakom na bojišču

Peydlin

Najbolje za zoba

135

Ivan Hudeček

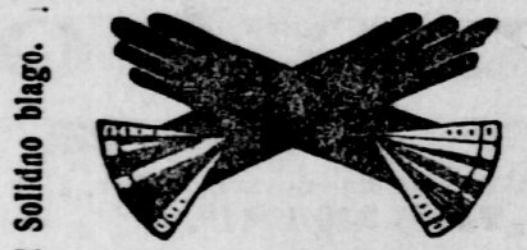
sobni slikar

Ljubljana, Tesarska ulica št. 3
se priporoča slav. obšlastvu
za vsa v njegovo stroko spajajoča dela. 965
Solidna postrežba.

Tvrda Gerbstoffextraktwerke,
Heilenstein (Polzela) Spod. Štajersko
kupi vsako množino

kostanjevega lesa.

Pogoj: 2 m dolg, cepljen 10 do
30 cm v prerezu. Lele se takojšnje
ponudbe z navedbo skrajne cene in
dobave roka. 935

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in
glace-rokavje, modno blago za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, ročna dela in material,
kirurški predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Kino Central

v deželnem gledališču.

V soboto 31. marca ob 4, pol 6, 7. in pol 9. zvečer, v nedeljo
1. aprila ob pol 11. dop., ob 3, pol 5, 6, pol 8. in 9. zvečer,
v ponedeljek 2. aprila ob 4, pol 6, 7. in pol 9. uri zvečer:

Kinosenzacija:

Na nakovalu sreče.

Igrokaz v 4 dejanjih.

Slavni avstrijski Psylander F. Zelnik v glavni vlogi.

Vse zaman.

Prvovrstna veseloigra.

V glavni vlogi PEPI LUDL, slavni nedavno umrli berlinski komik.

Popoldanske predstave so pristopne tudi mladini, v nedeljo
tudi ob pol 11. uri dopoldne.

Torek 3. aprila,

sredo 4. aprila:

ob 4, pol 6, 7. in pol 9. uri zvečer:

Skrivnostna smrt profesorja Nissena.

D. tektivska drama v 4 dejanjih. Einar Zangenberg v glavni vlogi.

Zaročenca.

Veseloigra v dveh dejanjih V glavni vlogi Roza Marija Thebe.

Ni za mladino.

Ni za mladino.

Prisrčno najnižje cene!

Modni salon

odprto skladišče nasproti štev. 7

Ljubljana,

Zidovska ulica št. 8

Marija Götzl

odprto skladišče nasproti štev. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih slamniov, vedno novih
dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Velika izbora svilenih klobukov.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zamanja naročila obratom pošte.

Popravila po želji.

**Priporočamo našim
gospodinjam**

KOLINSKO CIKORIJO

**iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani**

Pridna, poštena, veselega značaja KUCHARICA za vse

v starosti 25 do 35 let, dobi stalno službo pri dobri rodbini. Plača po dogovoru. — Naslov pove upr. »Slov. Naroda«. 1053

Išče se boljše hišino

ki je vajena otrok in popolnoma večša nemškega jezika. — Pismene ponudbe s fotografijo na upr. »Slov. Naroda« pod „hišina/1043“. 1045

Dobro ohranjeno ter lahko možko kolo

se kupi. Ponudbe na upravn. »Slov. Nar.« pod „Tako 340/1047“. 1047

Zlahtnih kostanjev les in smrekovo lubje

kupuje po najvišjih cenah
Aleks. Rosenberg, Gradec,
Annensstrasse 22.

Hiša

v Ljubljani, na Bregu
se proda.

Pojasniti da, Franc Jonke, v Ljubljani, Gradišče št. 3. I. nadstropje, 1061 od 1 do 2 uri popoldne.

Karel Linhart urar

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 7.
Zaloga vseh vrst žepnih ur, ur na nihalo s polnim bitjem, stenskih in kuhinjskih ur, budilk. Nikljaste vojnne ure, ure v zapetnicah z radijem kazalnikom ali brez njega, zaloga srebrnih in nikljestih ur „Omega“ po najnižjih cenah. 131
Popravila se izvršujejo najbolje.

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsakomnožino franko vagon
Strojilna tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.
Vpošteva se le pismene ponudbe z navedbo cen.

Prosim, ogledite si predležee oblike nog in ne bodete prišli težko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagojena. Človeške noge niso vse enako oblikovane, vsaka noga ima svoje posebnosti in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušen. veččaka 61

Poskusite pri

Fran Szantnerju specialistu za ortopedična in anatomska obuvala, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.

Najnovejša izbira
umetniških in drugih

razglednic
pismenega papirja
in vseh pisarniških
in šolskih potrebščin

NARODNA KNJIGARNA
Ljubljana Prešernova ulica št. 7.

Kupl se dobro ohranjena KITARA.

Ponudbe z navedeno ceno na upravn. »Slovenskega Naroda«. 1065

Stud. iur.

zmožen stenografije in strojepisa, želi primerne službe. — Cenjeni dopisi pod „Marec 1054“ na upravn. »Slov. Naroda«. 1054

Kigijenična ma nufaktura

Julij Singer
Dunaj 1, Wiesingerstr. 8. F.
Ceniki z zdravniškim
poukom gratis in fr.
Zaprto, 30 vinarjev v
znakah. 143

BEGONIJE

le najbolj pisane barve, 30 vrst, novosti rož, dosedaj neznanih barv in oblik, azaleje, najnov, gladiole, cana, cala, geranine, hortenzije, gladioline, klinčki z rumenimi, modrimi, pikčastimi rižastimi velikanskimi kelih, redko zimsko grmičje za okras in jagodno grmičje, rastlinice, plezalke in ovialke, semena, navodila, najboljši gnoj in prst. Zahtevajte gratis in franko katalog. J. SUZA, Pottenstein, Češko. 797

A Z 2151/16/16 1062

Dražbeni oklic.

Prodado se dne 16. aprila 1917, popoldne ob 9. uri v Ljubljani, Stari trg št. 11 na prostovoljni javni dražbi nastopni v zapuščino po gosp. Ivanu Jasencu spadajoči predmeti:
Razno štacunsko blago, možko in otročje perilo, obleke, ovrtniki, glavne in žepne rute, kravate, maje, naramnice, rokavice, razni sukanci, vrvice, čipke, trakovi, gumbi, prodajalniška in sobna oprava ter razne dragocenosti in ure z verižicami.
Reči se smejo ogledati dne 16. aprila 1917 v času med 9. in 1/2 10. uro popoldne na licu mesta
C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I. 1062 dne 24. marca 1917.

Se pridete v potetaj, da bi morali pre- dati svojo

registrirno blagajno
vprašajte radi vrednostne ocene poprej pri
nakupovalnici National-registr. blagaja d. d. z o. z.
Dunaj VII. Siebensterng. 31. Pojasnila zastoj.

„JANUS“
vozna kolesa
deli, pritilne
šivalni stroji, deli, pritilne.
se še vedno dobe
pri importni trdki za vozno industrijo
MAX SKUTEZKY
Dunaj I., Stubenring 6.
Zahtevajte listo C. I. 892

Lasne kite

najboljše kakovosti po 8, 10, 12, 14 in 16 kren; lasne podloge Kreff ali Python in lasne mrežice v vseh barvah; „NERIL“ barva za lasne in brado od Dr. Dralica rjava, temnorjava ali črna po 2 in 4 K itd., vse še solidno, zanesljivo blago priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje se lokalni odprti samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 1/2 11 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

VABILO

občnemu zboru Centralne posojilnice

registrirane zadruge z omeji. zavezo
v Gorici zač. v Ljubljani
ki se boče vršil

v četrtek, dne 19. aprila 1917 ob 10. uri dopoldne v uradnih prostorih
Pražakova ulica št. 3/II

z sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. a) Potrjenje računskega sklepa za upravn. leto 1916,
b) Določba o uporabi dobička,
c) Določba višine obresti deležem.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajni predlogi.

Ljubljana, dne 28. marca 1917.
1060 Načelstvo.

Uradnikom profesorjem in učiteljem

katerih neobremenjena služnina znaša najmanj K 2300— na leto, dalje

penzionistom

ki imajo vsaj K 1400— pokojnine, dovoljuje

posojila

na podlagi življenjskega zavarovanja, proti zasnabi na služnino, ozir. pokojnino na prvem mestu in proti primernemu poročstvu pod najugodnejšimi pogoji na 5—25 etno amortiz. dobo

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Sprejmejo se tudi posojila za življenjsko zavarovanje s stalno plačo in provizijo. Podrobna pojasnila daje brezplačno „Glasnik“ in sstop banke „Slavija“ v Ljubljani.

Kupim večjo množino mrve.

Ponudbe z navedbo cene na upr. »Slov. Naroda« pod „mrva/1049“. 1049

Sprejme se zanesljiva kontoristinja

z lepo pisavo, zmožna obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi. Prednost imajo gde s prak-o. Ponudbe v obeh jezikih pod „pošt. predal 68“ do 5. aprila t. l. 1052

Sprejme se takoj pod zelo ugod- nimi pogoji 12 do 15 letna

poštena deklica

iz poštene hiše, katera ima veselje in je primerno znanost v glasovirju k ugledni trgovski hiši na deželi. Veselje do trgovine, imajo prednost. Ponudbe na upravn. »Slovenskega Naroda« pod „V tolažbo 21/1043“. 1051

Kostanjev les

do 2 m dolg, cepčen 10—30 cm v prerezu kupuje VINKO VABIČ, veletržec, Žalec, Juznoštajersko.
Le ponudbe z navedbo skrajne cene, množine in roka dobave naj se vpošilja! Točno plačilo. — Kulantno poslovanje. Kupujem tudi mehak les, bukove in hrastove hlode ali deske. 524

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I. nadstropje, levo. 1064

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priporočila in nameštila le boljše službe iskajoče vsake vrste

ter

Išče najmo dve kuharici za Gradec, več kuharic za vse, za Ljubljano, gospodsko kuharico, za Ogrsko, kuharico za restavracije na Notranjskem, dobro samostojno mesto, plačljivo natakarico, na Bled, več postrožkinj, mladega fanta in grajskega vrtnarja za grad na Dolenjskem itd. — Blizje se izve v biroju. Pri vnanjih vprašanjih se prosí za odgovor znakma.

Ljubljana, dne 28. marca 1917.

Damske slamnike

v največji izbiri priporoča

MINKA HORVAT, modistka
Ljubljana, Stari trg št. 21. Ljubljana.
Popravila najceneje. 904 Popravila najceneje.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glas. Matice in edini zapriseženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg 15. (Nasproti nunske cerkve.)

Novejša in najposobnejša trdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev

iz Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvojnic: Bösendorfer, Höpfl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stigl, Rud. Stelzhammer, Czapska, Laubberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji). Obroki od K 15— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Ogledite si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna obvezna garancija. Najmanjša najnižja. Zamenjava najugodnejša. Uglaševanje ter popravila strokovno in cenovno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrike izključno izkaz za Kranjko v zalogi, svam pred nakupom izkazati in navedenega „potežati“ pri kričanju, ki se drzno govori o „doležem blaga“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrika v zalogi.

ŠIVILJA

boljša moč, večja prirojenju in pomejenju zmožna tudi nekoliko v trgovini. Išče primernega mesta. — Naslov pove upravn. »Slovenskega Naroda«. 1055

Službo želita spremeniti dve pošteni in pridni

: prodajalki :
dobro izurjeni v trg. z mešanim blagom. Najraje na deželo. — Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«. 1044

Sprejme se pošteno deklet

v starosti od 25—35 let k dvema majhnima otrokoma. One, ki se izkažejo z daljšimi spricvali, imajo prednost. — Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«. 1050

Išče se priden delaven VOZNIK

obenem kočijaž. Vojašine popolnoma prost. FRANC DOLENC, Kranj. 1051

PRODA SE

za eno sobo kompletne oprave z modroci, in nekaj posameznih delov hišne oprave. — Kje pove mizar Gogala na Bledu, vila Jelka. Istotam se sprejme mizarški pomočnik ali učenec, ki se je učil mizarstva. 1057

Na prodaj sta dve hiši

poleg zaloge Mengeške pivovarne na Javoriku pri Jesenicah, Gorenjsko. Prva stoji na cesti in se v nji izvršuje gostilniška obrt, druga nekoliko višje proti železnici. V drugi hiši je več delavskih stanovanj in spada k njej njiva in vrt. Cena jako ugodna. Pojasnila daje Adela Baloh na Jesenicah. 1004

:: Vsakovrstne :: slamnike

priporočam gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu za obilo naročitev. Cene primerno nizke, postrežba kakor je v tem času najboljše mogoča.

Fr. Cerar

tovarna slamnikov v Stobu

pošta in žel. postaja Domžale pri Ljubljani.

Vojaška pisma.

Nekaj kranjskih Janezov trka na dobra slovenska srca s prošnjo, da bi jim podarila kako staro harmoniko ali klarinet. Hinko L o c n i k a r, c. in kr. pošpolk št. 17, 8. stotnija. (Vojna pošta se izve v našem uređništvu.) — Najlepše pozdrave in voščila za velikonočne praznike pošiljajo: Josip Rožanc iz Martinjaka pri Rakeku, Martin Ploj od Sv. Lenarta pri Mariboru, Ivan Plos z Vrhnike pri Ljubljani, Matija Mesarec iz Petona in Tomaž Marinič iz Loga pri Ljubljani, sedaj pri 28. želez. stotniji. — Srčne pozdrave pošiljamo slovenski fantje z italijanske fronte in želimo vsem prijateljem in znancom ter posebno čitalcem »Slov. Naroda« vesele velikonočne praznike: Korporal Jurij Ravnik, Josip Zokšek, Klemen Čatar, Jakob Ogris, Josip Adamič, Ignacij Mestnik, Franc Koman. — Topničarji na koroški fronti želimo vsem svojim rodbinam, znancom in prijateljem ter dekletom in vsem odjemalcem »Slov. Naroda« srečne in vesele velikonočne praznike: Desetnik Andrej Gustin, V. Reper, poddesetnik Ignacij Krošelj, Anton Zihel, Josip Černeč. — Tudi mi, čestni pazniki, tu v bojnem okolišču, želimo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem: Vesele in zdrave velikonočne praznike ter obilo prihodov in potic in da bi pri tem tudi na nas ne pozabili. V prvi vrsti želimo to cenjenim ljubljanskim, kamniškim in jeseniškim bralcem in bratkam »Slov. Naroda«, kakor tudi dolenjskim in primorskim ter vse prisrčno pozdravljamo, posebno Stefan Podpac, Ljubljana; Franc Pretar, Jesenice; Rud. Kerševan, Gorica; Anton Primožič, Velke Lašče; J. Leban, Tolmin. — Slovenski fantje, Goričani, ki v Karpatih dolgočas pasedo, prosijo, da bi jim dobri ljudje iz domovine blagovestno poslali kaj slovenskih knjig. Naslov: Franc Humar (več se izve v našem uređništvu). — Srečne in vesele velikonočne praznike voščimo možje in fantje 20. lovskega bataljona ženam in otrokom, starišem, fantom in dekletom ter vsem bralcem »Slov. Naroda« z upanjem na skorajšnje vrnitev v drago domovino in v boljšo bodočnost: Kersmič Karel, Rencelj Ivan, Smrdelj Andrej, Medveček Jožef, Eržen Pavel in Jančar Ivan. — S tridentinske fronte pošiljamo tople pozdrave v domačo vas vsem prijateljem podnaroškim in dekletom z Razdrtega. Anton Blažek iz Razdrtega pri Postojni. — Pozdrave pošiljajo tudi Jernej Premrl iz Podjame, Anton Ambrožič iz Planine, Anton Harej iz Dornberga, Iv. Černigoj iz Otlice, Ivan Šorli iz Podmelca, Ivan Šingoj iz Podmelca, Mihael Batistič iz Solkana, Karel Kromer iz Dolenje vasi pri Ribnici, Ivan Puhor, Jožef Rojc iz Vrbece pri Bistri, vsi pridelniki c. kr. črnovojniškemu infanterijskemu bataljonu. — Vsi slovenski fantje in možje pri 27. pošpolku na bojišču pošiljajo iz strelskih jarkov mnogo srčnih pozdravov in žele vesele velikonočne praznike vsem znancom in prijateljem: Četovodja Ludvik Šavnik iz Bili, desetnika Ivan Černe iz Vrhnike in Anton Reven iz Zirov, poddesetniki Fr. Širca, Podkraj; Fr. Bečič, Bosna; Ledv. Ude. Drož; Fr. Kotnik, Privojce; prostaki: Alojz Ciglič, Števerjan; Fr. Filipič, Ziri; Andrej Jerina, Vrhnika; Ignac Kragelj, Doblarje; Anton Klemenčič, Selca; Anton Masle, Logatec; Fr. Pestotnik, Kostojna; Matevž Polajner, Dvorska vas; Martin Puc, Podkraj pri Vinavi; Avgust Šihar, Palovče; Peter Svolšak, Stara Loka; Jožef Štekar, Rajhenburg; Fr. Velkoverh, Srednja vas in Alojz Zidar iz Bratenc.

Književnost.

— List za vojne vjetnike »Nedjelja«. Od junija 1916. izhaja po naročilu c. in kr. vojnega ministrstva vsako nedeljo časopis za ruske vjetnike pod naslovom »Nedjelja« (Teden) v ruskem jeziku. Ta enkrat na teden izhajajoči list ima nalogo ruske vojne vjetnike pobližje seznaniti z monarhijo in njenim ustrojem, vzbuditi v njih razumevanje in pripravljenost pred sodke, s katerimi so ruski vojniki nekoč šli v boj proti Avstro-Ogrski. Informirajoči članki o avstro-ogrskih razmerah nudijo stotisočim ruskim vjetnikom potrebno poznanje našega življenja in naše politike. Zraven tega je pojasnjevalnega in motrečega dela prinaša »Nedjelja« svojim čitateljem tudi najvažnejše vesti iz ruske države, naj ravno sedaj zelo zanimiva, podrobnejša, iz ruskih listov povzeta poročila o dogodkih, ki so privedli do velikega prevrata v Rusiji. Poučni in zabavni felitoni izkušajo zelo intenzivno dvigniti in podpirati duševno življenje med vojnimi vjetniki. Zato je v dobromišljenem interesu države in onih, ki imajo v

svojih obratih zapodene ruske vjetnike, da jih seznanijo z »Nedjeljo« in jim jo preskrbe. Urođništvo in upravnštvo tega najboljšim namenom službe ga v dobro opremljeno listo se nahaja na Dunaju. L. Georg Cochplatz 3. Naročnina — za četrtletja 3 K. za pol leta 6 K. — se mora plačati vnaprej, naročilo se mora navesti kratko in razločno na odrezku pošte ne nakaznice. Posebna naročila v pismih ali dopisnicah naj cenjeni naročniki blagovole opustiti.

Izpred soliste.

Izpred tukajšnjega deželnega sodišča.

Tatvine pri »Gospodarski Zvezi«. Pri »Gospodarski Zvezi« so bili med drugimi zaposleni tudi delavci Jožef Rebolj iz Rudnika, Ciril Hlede iz Snerberja, Anton Devetak iz Ljubljane, Jožef Ciglič iz Podgore, Franc Gradšnjak iz Gor. Sredice na Hrvatskem in Ivan Kušar iz Ljubljane. Kradli so kakor srake, kar je bilo tem lažje, ker so bili razun Kušarja med seboj zgovorjeni. Dokazana škoda, ki so jo »Zvezi« napravili, znaša, kakor je bilo sodnijsko ugotovljeno, 1224 K 58 v. Le slučaj je nanesel, da so prišli tatvinam na sled. Dne 23. januarja t. l. proti večeru so namreč tamošnji uradniki zapazili, da je bil neki zaboj, v katerem se je nahajalo 50 steklenic konjaka, s silo odprt in da je iz zaboja zmanjkalo 26 steklenic. Sum storilstva je takoj padel na prvih pet obtožencev, ki so celi dan popivali, ostale polne steklenice pa domu odnesli. Ko so jih trdo prišli, so s početka tajili, končno pa tatvino priznali. Po tukajšnji policiji uvedene hišne raziskave so našle pri obdolženih veliko množino ukradenega blaga kakor: masti, slanina, sira, olja, kave, sveč, sardin, mila itd. Vse tatvine so se izvršile v sporazumu obdolžencev. Pred sodiščem so obdolženci tatvine v splošnem priznali, vendar ne vse. Kolovodja tatinske družbe je Rebolj, ki je bil zaradi tatvine na škodo »Kranjske stavbinske družbe« že aretiran. Pri njem je policija našla med drugim 60 kg masti in 10 kg olja. O masti in slanini trdi, da jo je kupil od nekega kmeta na Dolenjskem, ki da mu je blago štirikrat po 12 kg na dom prinesel. To je potrdila pri policijski zaslišanji tudi njegova hči, ki pa se je pri sodišču odpovedala pričevanju zoper očeta. Glede olja pa trdi obdolženec, da ga je po litrih po raznih trgovinah kupoval in domu znosil. V nasprotju s tem je obdolženčeva žena izpovedala, da v istem času, ko je živila pri njem, ni imela nobenih nakupov. Pri drugih soobtožencih so se našle le manjše množine ukradenega blaga. Devetak tatvino olja in 2¹/₂ kg kave, vse drugo prizna. Gradšnjak se brani priznati, da je med drugim izmaknil 2 steklenici »Asti spumante«, kar se mu pa po pričah dokazuje, ker je v svoji pijanosti eno polno steklenico v neki tukajšnji gostilni pozabil. Sodišče je spoznalo vse obdolžence za krive ter je obsodilo Rebola na 8 mesecev težke ječe, Hledega na 10 tednov ječe, Devetaka na 3 mesece težke ječe, Cigliča na 2 mesece ječe, Gradšnjaka na 3 mesece težke ječe in Kušarja na 6 tednov ječe. Rebolj, Devetak, Gradšnjak in Kušar so svojo kazen takoj nastopili.

Kaznovani sladkornedžji. Posesniški sinovi 17letni in 16letni France in Alojzij Južna, 21letni Avsec ter 16letni Janez Mihelič, vsi iz Knežje njive, so bili pravi strah ondotnih čebelarjev. Vlomili so v razne ulnjake ter pobirali iz pajnov med, ki so ga pojedli. Cena ukradenega medu znaša 194 K. Le pri ulnjaku Marje Žizmond, v katerega so vlomili in hoteli odnesti za 50 K medu, niso imeli sreče, ker so bili odnedeni. Pa tudi denarja se niso branili, kajti izmaknili so v Starem trgu neki posestnici 40 K, žepno uro in veržico. Sodišče je naložilo za kazen Francetu Južni 3 mesece težke ječe, drugemu soobtožencem pa vsakemu po vsakemu po 1 mesec ječe.

Čelega prašiča ukradli. Martin Cestnik, Anton Černe in Janez Borisek, delavci litilske točilnice, so se zmenili, da ukradejo kakšnega prašiča, ker niso mogli dobiti masti za domačo vporabo. Neko noč so se napotili na plen proti Gradščam. Pri posestniku Antonu Zupančiču so slišali v svinjaku kruljenje. Potegnili so prašiča iz svinjaka, ga na lico mesta pobili ter si ga med seboj razdelili. Vsak je odnesel svoj kos domov. Cestnik ga je oddal svoji materi Neži, Černe svoji ženi Mariji in Borisek svoji ljubimki Milki Pučkar. Prvi dve sta priznali, da sta vedeli, da je prašič ukraden, le Pučkar trdi, da ni vedela. Borisek pa izpove, da ji je takoj povedal, od kod da ima meso in špeh. Černa ni bilo pri razpravi, ker je moral k volakom. Za kazen so prejeli: Cestnik, Borisek in Marija Černe vsak po 3 tedne ječe, Neža Cestnik in Milka Pučkar pa vsaka po 14 dni ječe.

Zaradi obrekovanja kaznovan. Franc Kosce, kleparski pomočnik v Ljubljani, je svojega prejšnjega mojstra Franceta Gradšarja tukajšnji policiji po krivem ovadil, da je od voljaku kupil za 200 K cina, ki je bil okoli 1100 K vreden, ter da je pri popravilu strehe tukajšnjega Mestnega doma ukradel cinkove plošče v vrednosti 300 K. Kakor so sodne poizvedbe dognale, je bila cela ovadba izmišljena, dognalo se je tudi, da so bile vse trditve obdolženca lažnive ter da je to storil iz maščevanja zaradi nekega prepira, ki ga je imel z mojstrom. Sodišče ga je obsodilo na tri mesece težke ječe.

Raznoterosti.

* Izvoz tobaka na Bavarsko. Iz Vilsa pri Inomestu se poroča, da nekateri zakoniti trgovci prodajajo tobak na Bavarsko, seveda z velikim dobičkom. Izvažajo baže precejšnje množine v času, ko tako primanjkuje tobaka povsod.

* Neangleško časopisje v Zedinjenih državah. 500 listov je v ameriških Zedinjenih državah, ki ne izhajajo v angleškem jeziku, med temi 63 dnevnikov. Ako uvede washingtonska vlada cenzuro, jo čakajo velike težave.

* Čevljarstva se hoče naučiti v ječi. V Zagrebu je bil obsojen sluga Stefan Cimaš - Grgič radi tatvine 3000 K na dve leti težke ječe. Rekel je, da nima nič proti kazni, samo prosa, da bi se mogel v ječi izučiti za čevljarja.

* Kongres avstrijskih Židov. Odbor nacionalnih Židov v Pragi je sprožil misel, da naj se Židje po vojni združijo v narodno skupino v Avstriji. Kongres Židov se ima vršiti na Dunaju jeseni, s predpripravi začno v maju.

* Oproščeni do prihodnjega pregledovanja. Nekaj kmetov v Gafensu so neznani tatovi odnesli vse kokaši, pustili so jej samo starega žilavega petelina. Okoli vrata so mu natakili vrvice, na kateri je visela ploščica z napisom »Oproščen do prihodnjega pregledovanja«.

* Ženska v drž. zboru. Nemški državni zbor je izvolil posebno komiteto, ki se bavi z različnimi, res ljudskimi vprašanji: preskrbo zdravstvenih stanovanj, preskrbo za dojenčke, s podporo materam itd. V tej komitiji se je združilo prvih, da je nastopila kot zastopnica vlade gđ. Elza Lüdersova.

* Berolinske šole za nadarjene dijake. Berolinsko mesto hoče omogočiti študije nadarjenim učencem iz ljudske šole s posebno šestrazredno realno gimnazijo. Ljudska šola traja sedem let po reformi, ki se uvede, na to prestopijo posebno nadarjeni dijaki na srednješkolski zavod: hoče se pa ustvariti za nadarjene dijake tudi šole za obrt in trgovino.

* Gledališka predstava za slepce. Iz Haaga javljajo, da v velikem angleškem zavodu za slepce je priredila angleška gledališka družba »Renee Kelly« predstavo »Daddy Longleggs«. Poslušalci so bili slepci razven strežnikov. Na odru ni bilo dekoracij ne zastorov, igralci so bili brez kostumov in mask, igra se je vršila v poltemi. Slepici so se izbornu zahvalili in živahno ploskali.

* Nemški kmetje proti uvedbi poletnega časa. Društvo švabskih kmetov je na velikem zborovanju v Ginzburgu sklenilo: Občni zbor protestira z vso odločnostjo proti dejstvu, da navzile ugovorom nemških kmetov se uvede tudi za leto 1917. poletni čas. Društvo smatra ta letni čas z globoko segajočimi posledicami za poljedelstvo produkcijo za usodopolno pomnožitev težkoč v ljudski prehrani v sedanjem težkem času.

* Bolgarji proti naseljevanju tujcev. »Deutsche Balkan-Zeitung« poroča v številki z dne 21. t. m., da je poslanec Nedelkov v bolgarskem sobranju predložil zakonski načrt, ki ga je podpisalo 80 poslancev. Ta načrt predlaga zakonito določbo, da ne sme v Bolgariji noben tujec ne kupiti ne imeti nepremičnine in da tudi noben tujec ne sme imeti podjetja, pri katerem niso bolgarski državljani udeleženi vsaj s 50 odstotki.

* Steparije z oproščanjem od vojaške službe. Pred kazenskim sodništvom v Budimpešti se je pričela te dni razprava proti mestnemu fiziku dr. E. Földiju, ki je v družbi z odvetniškom dr. Dickom oprostil vojaške službe vse polno ljudi in dobil od njih 171.500 K kolikor se je doslej dognalo. Soobtoženi so še nekateri uradniki, dr. Dick pa se je odtegnil razpravi s samomorom. Razprava se ni skončala, ker je dr. Földija zadel pred par dnevi kap in je sodnijska sklenila, da naj zdravilni podajo svoje mnenje do 1. maja.

* Strašno umiranje v ruskem taborišču Tocki. Nemški državni tajnik Zimmermann je v odboru drž. zbora sporočil, da je po zimi 1915/16

umrlo v vjetniškem taborišču v Tockiju (v Sibiriji) na legarju 10.000 do 17.000 vojnih vjetnikov. Med njimi se je nahajalo le 450 nemških državljani, ostali so bili avstro-ogrski podaniki. Mrličev deloma niti pokopati niso mogli, ker je bila zemlja popolnoma zmrzla. Odgovorni takratni poveljniki taborišča je bil obsojen v težko ječo.

* 11.000 pokvarjenih gnjati. Trgovci Klumper v Schüttorfu na Nemškem je l. 1915. kupil in skril 11.000 gnjati, da bi jih pozneje z odesnim dobičkom prodal. Meso je pa bilo shranjeno v slabih prostorih in se je pokvarilo. Blago je veljalo kakih 100.000 mark. Vrli Klumper si je mislil: Bom pa to pokvarjeno blago prodal delavcem, saj je za to vse dobro. Res je napravil šunke v delavsko mesto Bochum in jih prodajal na dražbi. Seveda je poskrbel, da je zaupnik blaga dražil. Opeharjeni delavci so stvar naznanili in dognalo se je, da so bile šunke popolnoma gnile in črvice, tako da so se še psom studile. Sodišče je trgovca Klumperja zaradi prodaje pokvarjenih živil obsodilo na 1500 mark globe. Proti tej obsodbi pa se je pritožil državni pravdnik češ, da je taka kazen preveč mila; zlasti v času velikih težav za živila in da zasluži Klumper prav trdo zaporno kazen.

* Vojni dobičkarji na Dunaju. Središče vseh ljudi, ki jim je vojna prinesla velikanske dobičke, je na Dunaju. Po sodbi Viktorja Silbererja, največega poslanca in jako uglednega kavalirja, je teh vojnih dobičkarjev na Dunaju na tisoče in tisoče. Silberer piše: Le ogledite si te tisoče in tisoče ljudi, ki so med vojno naenkrat postali bogati, kako kar planijo juvelirski prodajalne, kako plačujejo njih žene najvišje cene za obleke in klobuke, kako mislijo, da si morajo privoščiti vsak luksus, ki jim je bil prenezan in dosegljiv. Ti tisoči vojnih dobičkarjev, katerih vedenje kaže, kako jih hitro pridobljeno premoženje na rokah srbí, ki jih je napadlo uprav bolesto hrepenenje po luksusu in užitku in kako poznajo le eno željo, privoščiti si vse, kar velja za fino in odlično in kar velja prav mnogo denarja. Le avtomobilov še nimajo, a po vojni se bodo vozili, da bo nastala proti njim še strahovlada jeze in nevolje.

* O jeziki in narečjih. Nemški listi pripovedujejo z makedonske fronte sledečo veselo historijo: Bavarski podčastnik in nekaj bavarških domobrancev popravljajo kritje visoko nad Dojranskim jezerom. Pridejo vojniki nekega turinškega polka in eden z njih pravi: »Gannch ne Säache geborchit kriechen?« (Ali si morem dobiti žago na posodo?) »Brings 's nacha aa zruck!« (Prinesi jo potem tudi nazaj!) odgovori Bavarec. »Was saachst du?« (Kaj praviš?) »Zruck bringen sollst!« (Da jo prineseš nazaj!) ponavlja Bavarec v že razžaljenem tonu. »Ich weess nich waas tu saachst?« (Jaz ne vem, kaj praviš) se opravičuje bodri Saksonec. Tu se oglasi eden izmed domobrancev: Reduhr bringen sollst de Säächche!! (Retur jo prines Tvojo Säächche!!) »Ach so, reduhr gäm soll ich se? No da sach's do kleich! (Tako, retur ti jo naj dam? To si mi mogel vendar reči takoj!) je jezljivo odsekal Saksonec.

* Razkritje po obsodbi. Pivovarniški ravnatelj Källner je bil te dni v Monakovem obsojen na 61.000 mark globe zaradi nedopustnih manipulacij s sladom. Källner pa ni bil zadovoljen z obsodbo in je vsled nje razkril zanimive stvari. Povedal je, da sta prišla k njemu dva ravnatelja bavarskega urada za promet z ječmenom in sta mu rekla, da ju je poslalo ministrstvo zunanjih del, naj njegovo kazensko stvar spravita v red. Ko je Källner izjavil, da je pripravljen iz-

ročiti ves dobiček, ki ga je naredil a manipulacijami s sladom, sta mu rekla ravnatelja, da ne bo imel nobenih težav več in da stvar ne pride v javnost, le odšteje naj dobiček in predloži pobutnico. Reklo se mu je tudi, naj denar tako prinese, da neudeleženi gospodje v ministrstvu ne bodo izvedeli, za kaj gre. Källner je denar poslal enemu ravnateljev urada za promet z ječmenom in da je dobil na to pobutnico od ministrstva. Vzlic temu je bil postavljen pred sodišče, Bavarska pivovarniška zveza zahteva uradno pojasnilo o teh obdolžitvah.

* Kanada. Kdor pogleda na zemljevid, se začudi, kako veličanska je nad Združenimi državami ležeča Kanada. Ta širna država, ki podpira v sedanjih vojni z vno Angleško, je bila nekdanj last Francije. Jacques Cartier je leta 1534. zavojeval to deželo v imenu francoskega kralja Franca I. in jo imenoval Novo Francijo. Leta 1608. je bilo ustanovljeno glavno mesto Quebec. Takrat je bila Francija ona država, v kateri ni solnce nikdar zašlo, kajti poleg današnje Kanade so pripadale Franciji tudi današnje amer. države Novi Orleans, Luizijana in Virginija in Francoz d' Avesnes-sur-Helpe je položil temeljni mestu, ki spada danes med največja in najmogočnejša na svetu, Novemu Jorku. Kako obširne, kako bogate dežele je imela Francija, a jih ni znala ohraniti, ker so njeni vodilni možje delali bedasto politiko. Angleži so iztrgali Francozom Kanado, in napravili iz vseh kanadskih provinc leta 1867. (Ontario in Quebec) en sam angleški dominion. Provinca Quebec je ostala kakor je bila francoska po jeziku, po običajih, po veri, po kulturi, po vsem, iz česar se sestavlja narodnost. Večina prebivalstva je pač angleškega plemena in manjšina je francoska. Časih je tudi kak francoski Kanadec ministrski predsednik. Tako je bil posebno ugleden in češčen dolgoletni ministrski predsednik Laurier. Ko je bil prvič izvoljen, je slovesno izjavil: »Jaz sem kanadski Francoz. Iz mene govori moja narodnost, sin sem svojega naroda, a dokler bom dihal, ostanem zvest Kanadi in Angleški in branil bom z vsemi silami pravico vsakega, naj bo Francoz ali Anglež ali kar koli.« Tako je bilo že davno prej vojno razmerje med Francozi in Angleži v Kanadi.

Udova

v postavni starosti, simpatična, varčna, breg zvez, 3 nekaj tisoč kronam, se želi tem polom zopet poročiti, samo 3 starejšimi gospodi od 50 do 70 let. 1066

Ponudba po M. X/1066 na uprav. »Slov. Naroda«.

„Austrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 8.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopj in proti škodam vsled odnezanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zaloga vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridelke itd.
- proti požarnim škodam poljske pridelke in klate v poslopjih in kopicah;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zračnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in v vodi;
- proti škodam vsled tatunskega vloma in vsled tatvar v zaprtih in odprtih prostorih;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, obrtn. lekarnarjev, bišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Natančnejša pojasnila daje redovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica šte. 1.

Delniška glavica K 6.000.000.

Stanje zavarovanih svot K 280.000.000

Premijske rczerve 60.000.000

Letni dohodki na premijah 12.000.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti, da je glavica plačljiva takoj po zavarovanju smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprestitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s priznanjem dosmrtnih rente ob nastali onemoglosti nadalje sprejema;
- zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za starost; zavarovanje otroških dot. plačljivo pri dosega določene starosti na zavarovane samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost in nezapadlost police, jamstvo tudi a slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Ljubljana

MODNI SALON

IVANKA STEGNAR

damski svileni klobuki, slamečni najnovjših oblik in razni nakit, vedno v zalogi.

Vsakovrstna popravila točno in ceno.

Rimski c. 10.

Izborna, naravno pristna
bela in rdeča VINA
po najnižjih dnevnih cenah dobavljajo
posrednik vinovih klet
HUBERT SPITZ, Klosterneuburg
Feldgasse 44, telef. interurb. 29.

Turška August Mlakar, Poljanska c. 31, dvorišče,
se priporoča za
vsa slikarska dela.
Postrežba točna in solidna. — Cene zmerne.

Tehnična pisarna
za izvršitev vsake vrste načrtov, proračunov. Oblikovane kane, zasebne posredovalnice za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev
VALENTIN ACCETTO
zapriseženi sodni izvedenec v Ljubljani, Trnovski pristan šte. 14.
Izvršajem tudi na željo privatne cerkve v mestu in na deželi. Prodajatelj in kupci naj se obrnejo na gori označeno posredovalnico. Proizvajam tudi stavbniška dela in nadzorovanje. — Najbolj zanesljiva.

POZOR!

Baterije

Vido Bratovž

Ljubljana, Stari trg šte. 4.

En gros. En gros.

Baterije

POZOR!

Lepo posestvo

obstoječe iz enonadstropne popolnoma prenovljene hiše z vsemi potrebnimi zelo prostornimi gospodarskimi poslopji, lepim vrtom in zemljiščem, se pod ugodnimi pogoji proda.
Vsega zemljišča skupno je 9 hektarov. Hiša stoji na najbolj prometnem prostoru trga in je zelo pripravna za vsako trgovino in obrt. Proda se tudi sama hiša z vrtom brez zemljišča.
Vsa druga pojasnila daje Posojilnica v Žužemberku, Dolenjsko.

Sijaina bodočnost
je zagotovljena novim srečkam avstr. Rdečega križa in turškim srečkam! Nakup teh izbornih srečk pomenja najpametnejši način varčevanja in prinese v srečnem slučaju
veliko bogastvo!
Srečke imajo trajno denarno vrednost in mora vsaka zadeti. Svota vsakoletnih glavnih dobitkov znaša čez
dva milijona kron!
Pogoji za nakup teh srečk so tako ugodni, da si jih zamore vsakde z lahkoto nabaviti. — Zahtevajte brezplačno pojasnilo!
Srečkovno zastopstvo L., Ljubljana.

Velika zbirka vrstnih in različnih otroških vozičkov in navadno do najmlajših
žimo.
M. Pakič
v Ljubljani.
Lazarska ulica 11
tel. 1. svetilnik.

TONI JAGER
Ljubljana, Židovska ulica šte. 5.

Jos. Rojina
modni atelije
: za gospode :
Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške uniforme:
po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svoje veliko izbor
dožnikov in solinčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

TURUL-ČEVLI
se najcenejši, dobro in lepo izdelani, po tovarniški ceni prodaja
v Ljubljani **HENR. SELJAK** Prešernova ul. 53.

Orehov les : kostanjev les
v delih in v polenih in deblih
kupim vsako vagonsko množino po najvišji dnevni ceni
J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Nad 50 let obstoječa
parna barvarija in kemično snaženje oblek
ter
apretura sukna
Ljubljana, Anton Boc
Selenburgeva ul. 6. Glince, Burska ulica 46.
se priporoča.
Postrežba vestna in točna. Najnižje cene.

Družba za prodajo elektrotehničnih in tehničnih predmetov
išče
pri preprodajalcih in industriji dobro vpeljano
zastopnike ali pripravne osebe
ki bi hotele dotične predmete v okolišju svojega bivališča razpečavati.
Ponudbe pod „Glänzend eingetücht“ na anon. eksp.
Beck & Herzfeld, Dunaj I, Adlergasse 6.

Ljubljanska kreditna banka.

V smislu sklepa XVII. rednega občnega zbora delničarjev **Ljubljanske kreditne banko** z dne 29. marca 1917 se izplačuje kot **7% dividenda** za leto 1916

K 28 — za vsako delnico

na kupon št. 16 pri blagajnah centrale v Ljubljani in podružnic v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Celju, počenši s **30. marcem 1917.**

Ljubljana, 29. marca 1917.
Upravni svet.

JADRANSKA BANKA

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Delniška glavnica: K 8.000.000.—.

Rezerve: okrog K 1.000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4%.
Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPEJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala: Trst.
Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metković, Opuzen, Split, Šibenik, Zadar.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

10

Telefon št. 257.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapriščeni patentni odvetnik
 na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Pianine, klavirje, Orchestrione,
in harmonije.

S. KMETETZ

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

Sprejmejo se takoj

zidarji, tesarji in delavci

proti dobri plači na betonsko stavbo v Dobravi pri Jesenicah. Za stanovanje in prehrano je skrbjeno. — Poleg plače dobivajo družine delavcev na tej stavbi državno podporo. — Natančna pojasnila se dobe v gostilni Frane Seagretti v Ljubljani, Metelkova ulica št. 19 ali pa pri tiskarji V. Seagretti v Dobravi pri betonskem delu.

MODNI SALON Rozi Fabčič

Ljubljana, Rimska cesta št. 6.

Cenjenim damam priporočam svojo veliko zalogo

najnovjših slammnikov.

V zalogi novi žalni klobuki.

Odprto tudi v opoldanskih urah. — Cene priznane nizke.

Tovarna pohištva J. J. Nag'as

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Svoje častite odjemalce

vključno prosim, da se naj pri nakupu orožja in municije vsako izkaže s posebnim dovoljenjem od c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem, ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi ne popravljati orožja.

Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.

Fran Sevcik

puškar in trgovec s orožjem
 v Ljubljani.

Gospodinja mnogo prihrani

ako si sama pripravi nadomestek jedilnega olja iz

morskega Carraghe mahu

ki na raznih solatah po okusu popolnoma nadomešča najfinjši namazni olje in je zdravja zelo prikladen, četudi ne vsebuje oljne maslobo.

Zavitki mahu najfinjši vrste za 1 liter nadomestnega olja K 130, po pošti poslan K 150, rekomandirana pošiljatev velja 25 v več.

Navodilo za pripravo, ki je popolnoma priprosta in brez stroškov, je pridejana vsakemu zavitku.

Za poskušnjo pošiljam tudi posamezne zavitke proti predplačilu ali povzetju, sicer se pa priporoča več zavitkov zajedno naročiti, da se prihrani nekaj pošilnine.

Prodaja:

M. Spenko v Ljubljani, Kopitarjeva ulica.

Poštna naročila in donarne pošiljke naj se pošiljajo na

Mat. Dežman v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6.

Stampilije

vseh vrst za urade,
 društva, trgovce itd.
Anton Černe,
 graver in izdelovatelj
 kavčkovih stampilij

LJUBLJANA, Dvorski trg št. 1.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja: 125

Šmbožev trg št. 9.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 11.

Velika zaloga

steklenine, porcelana,
 svetilk, zrcal,
 šip, kozarcev, vrčkov
 l. t. d.

Gostilniška in kavarnarska
 namizna posoda
 po najnižjih cenah.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
 snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Pollanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

MILO

dobivate v

specijalni trgovini za milo

Milan Hočevar

Ljubljana

Sv. Petra cesta 28.

Istotam

sveče, krema za čevlje, toaletna
 mila, pralni praški l. t. d.

na debelo in drobno.

Prodaj večje množino

bukovega lesa

za kurjavo, čez 6000 m³, podjetniku, ki bi ga sam posekal. — Pismene ponudbe na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod „LES 91/968“, 968

Srbečico, hraste, izpuščaje

odpravi kar najhitrejšo „rujavo mazilo“ Mali lonček
 K 160, veliki K 3—, družinska porcija K 9—, Z dodatkom, kako se uporablja, se naroča pri

Dr. E. Fieschs Kronen-Apotheke, Raab (Győr), Ogrsko.

Krasna izbira bluz.

Specijalna trgovina za bluže

Antonija Sitar
 Selenburgova ulica 1.

Tovarna olinatih barv, laka in firneža

Usta-
 novljeno
 L 1042.

Telefon
 številka
 154.

BRATA EBERL

trkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.
 nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica št. 6.
 Električna sila.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe se nogam
 najbolj prikladni, izni in najboljše
 kakovosti. Napredaj same pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goyarski čevlji za turiste, najfinišni
 čevlji za otroke in Lova-tenis-čevlji.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA

Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1916 vlog K 55,000.000—
 hipoteknih in občinskih posojil. K 30,600.000—
 rezervnega zaklada „ 1,500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4⁰/₀

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.
 Poseja na zemljišča in poslopija na Kranjskem proti 5%
 izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj
 1% oziroma 3/4% odplačevanja na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

» Delniška glavica 3.000.000 kron. »

Stritarjeva ulica šteč. 2.

Rezervni fond okrog 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti dnevnemu obrestovanju po

4 %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, finandna orodja dobave in dovoljuje
aprovizacijske kredite.
Priporoča novo ustanovljeni Blagovni oddelek.

Vojnopoštne dopisnice.

K 3-50 za 1000; 100 vojaških ali ljubljenskih
K 5-; umetniških razglednic K 6 razpošila
po povzetju 2969Schleier-jeva zaloga razglednic
Dunaj XVI/13, Brunnengasse 67.
Ako ne ugađa, denar nazaj.

Več tesarjev

se sprejme takoj
proti dobremu plačilu, stanovanju in
hrani v hiši. Zglasiti se je pri Antonu
Steiner, Jeranova ulica šteč. 13
v Ljubljani. 907100 litrov
domače pijače!osvežujoča, slastna in tekoča
gašča ali lahko vsakdo sam up-
ravi s majhnimi stroški. V
zalogi so ananas, jabolčnik,
grenadine, melnovec, mulkatni brusni, pomori
metovec, pomarančev, grenadine, vinjovec.
Vse pijače izličen. Za dom, pijača na izbi ali po-
tihična, polni tudi vroče namesto rumca in žganja.
Sestavine s naravnimi navadnim steno K 12-
branke po povzetju. Za ekonomije, trgovce, večja
gospodstva, delavnice i. t. d., nepreostane vred-
nosti, ker to delava sveži in ro opijani in njegova
delavnost ne trpi.Jan. Grolich, Engel - Drogerie,
Brno, šteč. 639, Moravsko.

Slamnate šolne

za dom in
slamnate podplate za v čevlje
sem zašel izdelovati na debelo
in jih priporočam, kot nadomestilo
za drago usnjeno obutev, posebno
za delo v sobah. 235Poskusite, ne bode Vam žal.
Fr. Cerar,
tovarna slamikov v Štobu, pošta
Domžale pri Ljubljani.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno
vrtnarstvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakove.Izposojevanje
ob mrtvaških odrh
drevesne cvetlice,
kakor tudi naj-
nejše dekorativne
cvetlice za dverane
in balkone.
Vsakovrstne sadike do
najzlahnejših cvetic in
zelenjadi. Sprejemam na-
ročila na deželo. Vsa na-
ročila se izvršujejo točno
in solidno.
Brzjavke: I. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana.Prodajam več mladih
divjih kostanjev in cipres.

Ant. Rud. Legata zasebni učni zavod

za stenografijo, strojopisje, pravopisje, računstvo, geografijo in lepopisje. 462

Maribor ob Dravi, Viktringhofgasse 17, I. nadstropje.

Velik modern in odličen učni zavod s državno dovoljenim učnim sporedom in državno aprobiranimi učnimi močmi.

Začetek prihodnjih tečajev 12. aprila 1917.

Prospekte daje zastoj ravateljstvo. Govorilno ure: Ponedeljek, sredo, petek, nedelje in prazniki od 11. do 12. ure.

Zahtevajte
slovenski cenik!

Dostavitev takoj!!

Brez pomisleka so

JOS. PETELINCA

šivalni stroji najlepši in čas najprim-nejša priložnostna darila.

Ti stroji znamke „Gritzner“ in „Afrana“ so najboljši sedanosti, šivajo, vežejo, (štikajo), krpajo (mašijo) perilo in
nogavice ter imajo 10 letno garancijo, krogličen, brezšumen tek ter biserni ubod. — Vedno v zalogi
priproste in luxus opreme, ter stroji vseh sistemov. — Pouk brezplačen.Cim prej kupiš, ceneje kupiš — dobro le pri: **JOS. PETELINCA**
LJUBLJANA, sv. Petra nasip 7, — blizu frančiškanskega mostu, levo, ob vodi, 3. hiša.

Modni salon F. Harboreč

Ljubljana, Mestni trg šteč. 7.

priporoča svojo veliko zalogo dunajskih modelov

slamnikov, kinčanih in praznih oblik,
svilnatih klobukov, cvetlic, peres i. t. d.

Vedno velika izbira žalnih klobukov.

Najnižje cene, Dobro blago

Vse pravila točno in cenno.

Prva slovenska eksportna trgovina razglednic

M. Tičar, Ljubljana

priporoča

velikonočne, prvovrstne umetniške in druge
razglednice v največji izberi.

I. serija razglednic slov. umetnikov 10 kom. K 1-20.

SODE

petrolejske, oljate, katranasto,
barvne in enake vrste barele,
kupi vsake množino trdnja
ZALER & Co, Ljubljana, Franca
Jožela cesta šteč. 5. 43038 letni fant, sedaj vojaščine
prosti in ki je z dobrim uspehom
dovršil kmetijsko šolo v Mariboru,
želi službo oskrbnika ali pa še rajši
bi se seznanil s pametno posestnico,
dekletom ali udovo do iste starosti
v priženitev. Nj posestvu bi v goto-
vini prihranjenih 15.000 K prinesel.
Ceniene ponudbe prejema upr.
„Slov. Naroda“ pod „38 leten fant“
999.

Kupujem in prodajam:

bodisi pohištvo, steklenino, že-
lezo, sulice, porcelan, orožje,
podebe, star denar, sploh vse,
kar je najmanj 50 let staro.

Obenem kupim staro zobovje.

Posredujem za hiše, zemljišča itd.

Albert Dergancbrivec in koncesioniran starinar
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Gonoktein. 1

Najnovejšo, izkušeno sredstvo proti
akutnemu in kroničnemu kapavcu (tripertu),
belemu toku, cystidi, črevesnemu in
mehurnemu katarju i. t. d.Brez vbrizgavanja! O Gonokteinu
piše Zentralblatt für gesamte Gy-
nakologie und Geburtshilfe,
Band I, Heft 4, str. 127.Capsulae antigonorrh. Tanno-Kawa
Bismuth comp. ali Gonoktein vsebuje
čreslovine raznih trav (Uvaursi, Rheum-
palmatum, Erythraea centaurei, Menyan-
thes trifol.) Kakor tudi smole Kawa-
Kawa, Kubeba kiselino, Cubebin, mali
kvantum Bismutha.Čreslovna kislina je v preparatu
kemično spojena, (način tega kemičnega
spajanja je tajnost proizvajalčeva) tako da
se v želodcu ne spaja z beljakom, a v
tenkem črevu se ne izločuje žolčna
kislina, marveč deluje na sluznico uru-
genitalnega trakta, kjer se gode take
spremembe na stenah žil, da nastanejo
za lenkocite nepuščne; s tem se ublažuje
sekrecija tkaniha in zmanjšuje se gnojno
iztekanje kapavca.Izginja tudi neugodno žgetanje pri
vodi kakor tudi ponehava prisiljena voda
(Harndrang) in pomaga uničevati
Gonokoke.Draženje ledvic, škodljivo delovanje
na sluznico prebavnega trakta ne poka-
zuje se pri rabi tega zdravila. Tudi v
kroničnih slučajih je konstatirano nje-
govo dobro delovanje. Relativno je ceno
sredstvo, tudi za siromake.

Lamers (Amsterdam.)

Dobi se v vseh večjih lekarnah.

Skatljica K 6—, 554

Zahtevajte literaturo in prospekt.

Ljubljana: Lekarna Trnkovec,
Zagreb: Lekarna „Salvator“, S. Mit-
teibach, Jelačićev trg.Proizvaja: Farmakološko-kemični la-
boratorij „HERA“ Praga-Vrbovice 552.Dobavitelj vojnega ministrstva in
Vojno-zdravstvenega združenja.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1.000.000.

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.